JOUKKOKIRJE

TUNTURILATU

LAPINKÄVIJÄN LEHTI ● JULKAISIJA TURNTURILATU RY ● N:o 1/1990

415/ /009 0008370000

Puheenjohtajan tähdenvälit

★

On jälkeen ilo toivottaa kaikille tunturilatulaisille antoisaa retkeilyvuotta ja uutta vuosikymmentä! Iloani on osaltaan lisännyt se, että lehtemme ilmestyy tästä alkaen vuosittain kolme kertaa: talvi-, kesä- ja kaamosnumeroina. Näin tavoitamme jäsenemme aikaisempaa useammin ja voimme jakaa informaatiota toiminnastamme ja muista Tunturiladun tärkeistä asioista, kerhotoiminnasta, retkeilystä jne entistä enemmän ja myös hieman ajankohtaisemmin. Tässä yhteydessä on syytä jälleen vedota tunturilatulaisiin, sillä vielä mahtuu mukaan uusia voimia lehtemme tekoon. Lehtitoimikuntamme jäsenten lukumäärää voidaan lisätä, mutta ennenkaikkea tarvitaan avustajia – kirjoittajia, jotka tuottavat erilaista aineistoa. Lehden kokoaminen on huomattavasti helpompaa, jos aineistoa on riittävästi tarjolla. Myös kaikenlaiset lehden sisältöön vaikuttavat uudet ideat ovat tervetulleita.

★

Susikyrön uudisrakennus on valmis. Jälleen kerran ponnistimme voimamme yhteisen asian hyväksi. Nyt Susikyrökin on noussut rakennuksiensa puolesta toisten tukikohtiemme tasolle. Ja vanhassa kämpässä voi kokea tunnelmat sellaisina, kuin mihin vanhat susikyrönkävijät ovat tottuneet. Keskitalven kovien pakkasten aikaan on kuitenkin syytä välttää vanhan kämpän lämmittämistä ainakin silloin, kun uudessa kämpässä on tilaa. Oikeutettua ylpeyttä tuntien voivat tunturilatulaiset majoillamme viihtyä. Jotta viihtyvyys olisi kaikille kävijöille taattu, on meidän jokaisen mistään tinkimättä noudatettava yhteisesti hyväksyttyjä avain- ja kämppäsääntöjä. Ne löytyvät kämpällä puisessa kotelossa olevasta kämppäkirjasta.

★

Avain- ja kämppäsääntöjen noudattamisen tulisi olla meille itsestäänselvyys. Kuitenkin Susikyrössä on silloin tällöin esiintynyt ilmiöitä, jotka eivät ole tunturilatuhengen mukaisia. Tiedämme, että yli 2500 jäsenen ja lähes 800 avainmenhaltijan joukossa ei tarvitse olla kuin yksi mätämuna, jonka lemu tuntuu ja saa suhteettoman suuren merkityksen. Vaikka olemmekin pyrkineet välttämään – ja pyrimme edelleenkin – "poliisitoimia" kämpillämme, tulee johtokunta entistä enemmän tarkkailemaan tukikohtiemme käyttöä. Ensi kesänä tapahtuva lukkojen vaihto on varmasti oikeaan osunut ja kaikkia hyödyttävä toimenpide.

★

Meidän on muistettava, että me liikumme ja retkeilemme Lapissa luonnonehdoilla ja käyttäydymme sen mukaisesti. Tämähän on selvä asia. Mutta ehkä harvemmin tulemme ottaneeksi huomioon Lapissa asuvan paikallisen väestön. Vaikka juridisesti omistamme tukikohtamme sekä liikumme kirjoitettujen ja kirjoittamattomien oikeuksien perusteella luonnossa, on meidän myös huomioitava paikallisten ihmisten mielipiteet ja tarpeet. Itsestään selvää on, että esim kalastuksen sääntöjä on tinkimättä noudatettava. Mutta vaikka "paperit" olisivatkin kunnossa, olisi meidän tietyllä hienotunteisuudella otettava myös paikallisen väestön mielipiteet huomioon. Samoin on muun luonnon hyödyntämisen kanssa. Ei ole varmasti hienotunteista eikä oikeinkaan, jos menemme esim kylän tai lapinasumuksen läheiselle suolle hillastamaan tai poimimaan puolukoita. Juuri sinne, mistä he vuosikymmeniä ovat tottuneet helpoimmin hakemaan elantoa tai lisätienestiä. Vaikka mikään laki ei meitä siihen pakoittaisikaan, olisi meidän tässäkin suhteessa toimittava "luonnon ehdoilla".

★

Tutkimus eräiden Lapin – lähinnä retkeilyyn käytettyjen – alueiden roskaantumisesta on jälleen tehty. Tulokset puhuvat karua kieltään käyttäjäryhmien välinpitämättömyydestä. Vaikka tutkimus onkin selvästi osoittanut, että eräretkeilijä ei ole tunturien maan varsinainen likaaja, on meidän silti itsekunkin tehtävä itsellemme selväksi, mitä tarkoittaa kehoitus: "Polta palava jäte ja tuo palamaton takaisin tien varteen!" Polttaminen ei liene retkeilijälle ongelma. Jos nuotiopaikkaa ei ole lähellä, niin jäte kulkee mukavasti esim. rinkan ulkopuolelle tai ahkion päälle sijoitettavassa muovipussissa seuraavalle tuvalle poltettavaksi. Myös palamattomalle jätteelle (litistetyt purkit ym) löytyy varmasti toinen pussi ja sille paikka rinkassa tai ahkiossa. Kun vielä omaksumme tavan, että eräretken ohjelmaan sisällytetään yksi "siivouspäivä", jolloin jokin tupa ympäristöineen, pätkä retkireittiä tai muutama nuotiopaikka siivotaan perusteellisesti, niin olemme varmasti oikealle tiellä. "Työ tekijäänsä kiittää" myös tälläkin tavalla toimien, antamalla hyvän mielen tekijälleen.

★

Kun nyt aloitamme uuden toimintavuoden – jopa -vuosikymmenen – toivon sen tuovan tunturilatulaisille entistäkin hohdokkaampia ja antoisampia retkiä Lapin selkosille sekä tunnelmallisia tuokioita tukikohtiemme suojissa!

Yrjö Suuniittu

Nyt kynät sauhuamaan – kirjoituskilpailu alkaa

Tässä lehdessä julistetaan jäsenistömme keskuudessa kirjoituskilpailu, jonka teemana on eräretkeily. Ja jokainenhan lienee jossakin muodossa retkeillyt ja tuskin kynäkään on kenellekään outo esine. Joten siitä vaan paperia pöydälle ja luomisvoima vimmoilleen.

Suomalainen eräretkiperinne on vanhaa ja se jatkuu yhä. Ainoastaan retkeilymuodot ovat muuttuneet. Nyt kaukaisinkin Lapin tunturi on useimpien ulottuvilla, kun sinne aikaisemmin ylsi ainoastaan hyvin harva uskallikko. Välineistö on kehittynyt ja ruoanvalmistuskin on helppoa jokaiselle. Ja vanhojen karttojen avulla on moni löytänyt itsensä toisesta paikasta kuin oli aikomus.

Kirjoituskilpailun tarkoitus on kaksijakoinen. Ensimmäisenä ja tärkeänä on tietenkin retkiperinteen tallentaminen ja toisena kokemusten julkituominen. Eli kilpailuun voi osallistua hyvin laajalla skaalalla. Toinen voi kirjoitella retkeilystä 1930 -luvulla ja toinen vaikkapa nykyaikaisesta jäätikkövaelluksesta.

Kilpailuun osallistutaan sääntöjen puitteissa ja tekstit jätetään arvovaltaisen raadin arvioitaviksi tuntemattomina eli kukin kirjoittaa nimimerkillä, jolloin henkilön tunnettavuus tai tuntemattomuus ei voi vaikuttaa lopputulokseen.

Palkintoina jaetaan arvokkaita teemaan liittyviä kirjoja molemmissa sarjoissa (ks. säännöt). Alkutalvi on hyvää kirjoitusaikaa ja tekstiä voi hioa vielä muutaman kuukauden ajan. Tunturiladun johtokunta odottaa aktiivista osanottoa sekä mielenkiintoisia ja moniaiheisia tekstejä.

Antti Karlin

Juovatus

Kesäpäivillä -89 Kangasalla melkoinen joukko tunturilatulaisia juovatteli lähimetsissä. Tämän uuden retkeilytapahtuman vastaanotto oli innostunutta. Mikä sopisikaan Tunturiladun toimintaan paremmin kuin Juovatus. Nimi ei vielä kerro monellekaan mitään, mutta tehkäämme siitä käsite!

Ihanteellinen Juovatus on sellainen, että viikonloppuna vaelletaan varustautuneina retkeilyyn sopivassa maastossa. Reitti kulkee kiinnostavien luonnonnähtävyyksien kautta ja välirasteilla suoritetaan sellaisia ongelmallisia tehtäviä, joita retkillä voi tulla esiin. Juovatus on ensi sijassa harjoittelu- ja kokemusten kartuttamistilaisuus. Koulutusta se ei ole, koska koulutus on perusteellisempaa ja määrättyyn tavoitteeseen pyrkivää. Koulutuksen nimissä tarjotaan nykyään kaikenlaista humpuukia.

Missään tapauksessa Juovatus ei ole kilpailu! Kilpailun järjestäminen vaatii suhteettomasti henkilökuntaa ja tehtävien keksimiselle asettaa rajoituksia jo se, että ne täytyy voida arvostella sekä pisteytttää. Juovatuksen tehtäviksi sopivat lähes kaikki tunturiretkeilyyn liittyvät asiat. Aihepiirinä tunturiretkeily on tavattoman laaja!

Kysymyksistä ja käytännön tehtävistä voidaan tehdä vaikka kuinka vaativia ja taso nostaa pilviin. Mutta tällaisesta ei ole hyötyä, jos asiat jäävät tapahtuman jälkeenkin osanottajille hämäriksi. Tehtäviin on laadittava mielenkiintoa herättävä johdatus tai oletettu ongelma. Jos osanottajat eivät keksi ratkaisua, niin heillä on mahdollisuus "luntata" tai toimitsija näyttää ratkaisumallin, jonka voi harjoitusmielessä sitten suorittaa. Oikeat vastaukset ja ratkaisumallit on aina tuotava esiin! Tärkeintä tehtävien laatimisessa on, että ne on mielenkiintoa herättäviä, visuaalisesti näyttäviä ja että niillä on jotain todellisuuspohjaa. Huumoria saa olla, mutta lapsellisesta pelleilystä ei ole mitään hyötyä.

Juovatuksen pystyy järjestämään kokonaan jopa yksi henkilö. Se edellyttää tarkkoja kirjallisia ohjeita ja että osanottajat toimivat niiden mukaan. Se vaatii pitkäjännitteistä työtä sekä järjestelykykyä. Käytännön tehtävät tekevät juovatuksesta antoisan. Se ei saa olla pelkästään "paperitehtäviä" sisältävä luontopolku. Kärjistetysti sanottuna luontopolku on samaa kuin ratkoisi ristisanoja sohvalla maaten. Kuntoilu on olennainen osa juovatusta, sillä kohtuullinen kunto on kaiken retkeilytoiminnan perusta. Osanottajat voivat muodostaa 2–4 hengen ryhmiä, jotka sitten ratkovat tehtäviä yhteisesti, kokeneempi kokemattomampaa opastaen. Mitään tehtävää ei ole pakko suorittaa jos katsoo sen olevan taidoilleen liian vaativa tai kunto ei riitä.

Juovatuksen vaativuus voidaan ilmaista vaikka poron koparoilla. Viiden koparan juovatus on kaksi vuorokautta kestävä ja 60 km pitkä vaellus, joka sisältää vaativia käytännön tehtäviä. Se sopii vaikka Erävaelluksen SM-kilpailun "tyhjennysharjoitukseksi". Yhden koparan juovatus kestää vain puoli päivää ja sopii perheille.

Juovatus on monipuolinen retkeilytapahtuma, jossa kohennetaan kuntoa, kehitetään vaellustaitoa, opitaan uusia asioita tunturiretkeilystä, herätetään mielenkiintoa ja annetaan valmiutta selviytyä ongelmista. Ettei kenellekään menisi sormi suuhun tunturissa!

MR

TUNTURILATU r.y.
JOHTOKUNTA

Pj. Yrjö Suuniittu Sammonk. 32 E 62 Tampere p.k. 931–555513, t. 127957
Vpj. Eero Hämäläinen p.k. 90–498741
Jäsenet: Arvo Anivuo p.k. 941–272597, Terttu Civill p.k. 931–110077, Pekka Huttunen p. 958–21247, Marja-Liisa Kramsu p.k. 921–366457, Uolevi Mättö p.k. 914–28901, Raili Partanen p.k. 971–224427 ja Eero Niinikoski p.k. 931–615981.
Sihteeri: Antti Karlin, Kalevantie 15 A 22, 23500 Uusikaupunki p.k. 922–24040
Jäsenasiat: Anja Pajunen, Erkylänk. 21, 05820 Hyvinkää p.k. 914–28901
Talous: Oili Virtanen, Raappavuorenkj. 6 E 45, 01620 Vantaa p.k. 90–891732
Kuva-arkistonhoitaja: Hannu Hiltunen, Kaivosrinteent. 2 K 92 01610 Vantaa p.k. 90–531357.
Postilähetykset ja juoksevat raha-asiat: Elvi Zweygberg, Suomen Ladun toimisto, Fabianink. 7, 00130 Helsinki p. 90–170101
TL:n tilit: SYP Katajanokka 206621–20620 tai postisiirtotili 13533–1.

JÄSENLEHTI TUNTURILATU

Vastaava toimittaja Yrjö Suuniittu
Toimitussihteeri Uolevi Mättö, Erkylänk. 21, 05820 Hyvinkää p.k. 914–28901.
Lehtitoimikunta: Hannu Hiltunen, Antti Karlin, Eero Hämäläinen, Anja Pajunen ja Matti Rekola.

KIINTEISTÖT

Susikyrö, Enontekiö
Susi-Talas, Inari
Susi-Kiisa, Utsjoki
Kärrikaltio, Inkoo (Kavtsin hallinnassa)
Rakennuspäällikkö Pekka Huttunen, Joukontie 27, 76150 Pieksämäki p. 958–21247

SUSIVALIOKUNTA

Pj. Raimo Niklander. Jäsenet: Kalevi Kanerva, Väinö Martikainen, Marita Maula, Antero Tarvainen ja Veikko Tyrväinen. Sihteeri Sirkka Seliste.

TUNTURIKERHOT

OKTA (1) Kajaani
Pj. Pauli Keränen, siht. Anja Mustonen, Erätie 20 as 15, 87200 Kajaani p.k. 986–27946
KUOKTE (2) Hyvinkää–Riihimäki
Pj. Markku Salminen, siht. Anja Selenius,. Valssitie 7 05620 Hyvinkää p.k. 914–47956
KOLBMA (3) Tampere
Pj. Raili Pöllänen, siht. Matti Rekola, Rintamäenkatu 29 G 14, 33820 Tampere p.k. 931–652564
NJEALLJE (4) Pieksämäki–Mikkeli–Varkaus
Pj. Esko Aalto, siht. Ritva Kylliäinen, Koskik. 10, 50100 Mikkeli p.k. 955–164976
VIHTTA (5) Vaasa
Pj. Jaakko Heinimäki, Orvokkitie 5, 65610 Mustasaari p.k. 961–222208
KUHTTA (6) Helsinki Vartiokylä
Pj. Esa Huttunen, siht. Marja-Terttu Hakkarainen, Kastelholmant. 1 C 19, 00900 Helsinki p. 90–331602
TSIETSA (7) Iisalmi
Pj. Esko Pirinen, siht. Pentti Kainulainen, Vaarutie 14, 71160 Riistavesi p.k. 971–711014
KAVTSI (8) Helsinki
Pj. Jorma Alapurainen, siht. Hannu Maula, Ylipalontie 1 D, 00670 Helsinki p.k. 90–743246
OVTSI (9) Jyväskylä
Pj. Sakari Jarva, siht. Irma Hulkkonen, Ruokkeentie Majarinne, 40220 Keski-Palokka p.k. 941–635168
LOGI (10) Turku
Pj. Erkki Jauhiainen, siht. Anna-Maija Salminen, Hämeentie 20 B 28, 20540 Turku p.k. 921–377370
ALPPAS (11) Hämeenlinna
Pj. Veikko Stark, siht. Marja-Liisa Mäki, Matti Alangonk. 5 B 15, 13130 Hämeenlinna p.k. 917–29061
KUMPE (12) Pohjois-Karjala
Pj. Keijo Leppänen, siht. Niilo Siponen, Heikkiläntie 1, 83900 Juuka p.k. 976–72028

TUNTURIKERHOJEN

Vihttan kuulumisia

Vihtta sai uudeksi puheenjohtajakseen Jaakko Heinimäen. Jaakko on innokas suunnistaja ja monilla retkillämme hän on ollut rauhallisella tavallaan koko joukon sielu. Kukkaseppele kiharoillesi kiitokseksi ja tarvitset paljon hyvää huumoriasi meidän kanssamme.

Sihteeriksi huudettiin Marjut Nummela ennenkuin hän ennätti kieltäytyä. Reippaalla tavallaan tuumasi vain että "no joo". Onnea Marjut.

Finanssipuolta valvoo Teuvo Malin ja lupaili Vihttalle ankeita aikoja.

Kiitokset entisille toimihenkilöille ja Seijalle Pertille hyvästä työstä puheenjohtajana ja sihteerinä. Nyt Pertillä on aikaa paneutua susimerkin hankintaan.

Vihttalaiset retkeilivät paljon. Talvisin hiihdettiin kuka missäkin. Keväisin kaksi hiihtovaellusta kerhon nimissä käsivarressa. Ensimmäinen viikkoa ennen Vappua naisten joukko ja miehet Kaukon joukossa Vapun jälkeen.

Polkupyöräretki Ahvenanmaan saaristoon kauneimpana kesäkautena keräsi viisi henkeä, aika vähän, mutta sitäkin parempaa porukkaa. (saa vähän olla leuhka)

Ladun leiripäivät Kokkolassa käytiin, olihan ne tuossa naapurissa ja mukavat olivatkin. Ruskaviikolla Logilaisten kanssa Susi-Talaksella kävi kolme retkeilijää kokemassa hienon ruskaviikon. Susiaiset Kangashäkissä Outsin järjestäminä ilmoja myöten olivat upeat. Maisema kuin sadusta. Olivatkohan saaneet sen kuutamonkin ihan ilman taikoja, välillä pieni vesikuuro ei haitannut juhlijoita, tanssittiin kuutamossa ja istuttiin haaveilemassa nuotioilla pienen puron liristessä koko leirin halki ja tumman metsän ympäröidessä suojaansa kaiken. Kiitos outsilaiset.

Vihtta on hankkinut yhden kaasuhellan vietäväksi Talakselle heti kun joku menee sinne.

Vuosi 90 aloitetaan hiihto- ja laskettelumatkalla Isosyötteelle tammikuussa.

Pirkko

Tsietsan kuulumiset

Vuosi on vaihtunut ja sen on tapana tuoda tullessaan uusia tuulia. Niinpä tämä onkin tällä erää viimeinen allekirjoittaneen rustaama Tsietsan kuulumiset. Seuraavassa lehdessä saadaan lukea Koivulehdon Heikin kynästä tapahtumat Savon perukoilta.

Tärkein tapahtuma kerhon toiminnassa monien syksyn retkien jälkeen oli vuosikokous Siilinjärvellä marraskuusa. Merkille pantavaa oli vastuun ja tehtävien jakautuminen entistä suuremmalle joukolle. Toivottavasti se antaa uutta potkua ja puhtia toimintaan.

Kerhon puheenjohtajana jatkaa Pirisen Esko ja toimikunnassa jatkavat entisistä jäsenistä Partasen Raili ja Santra Heikura sekä allekirjoittanut. Uusina jäseninä toimikuntaan tulivat Aune Kumpulainen ja Lassi Laatikainen Iisalmesta sekä Tapanisen Ene liänin piäkaapunnista. Snelmannin Anja keskittyy pelkästään kerhon rahakirstun hoitoon.

Joulun odotusta helpotettiin pikkujoulun vietolla Kuopiossa 12.12. mukana oli kolmattakymmentä osallistujaa vaikka olikin arki-ilta. Tunelmaa riitti ja kaikki lupasivat ottaa loppukirin olemalla kilttinä ainakin jouluun saakka.

Ajattelin panna näkysälle Tsietsan toimintasuunnitelmasta kevätpuolen, otta muillakin olisi tieto, mistä tsietsalaisia liikkuu:

20.–21.1. osallistutaan Talvipäiville (vastuuhenkilö Heikki Koivulehto)
10.–11.3. perinteinen jäähiihto poikkeuksellisesti poikkimaiden viitostieltä Maaningalle (Pentti Kainulainen)
10.3. kevätkokous Maaningalla (Pena K ja Esko P) maalisk. hiihtovaellus Lappiin (Raili Partanen)
31.–1.4. retki Taivalmäkeen (Aaro Väänänen)
5.5. TL:n kevätkokous Tampereella (Raili P)
19.–20.5. talkoot Taivalmäessä (Lassi Laatikainen)

Näin aloitetaan Tsietsassa uusi vuosikymmen. Kiitän vielä kaikkia, jotka ovat jaksaneet lukea sepustuksiani. Työ ja perhe tulevat olemaan omalla kohdallani etusijalla lähi vuosina, mutta ei unohdeta retkeilyä ja hyviä ystäviä. Rauhallista ja Onnellista Uutta Vuotta kaikille.
PENA

Kavtsin kuulumiset

Lunta, lunta, vihdoinkin lunta. Tältä näytti tilanne hetken aikaa täällä Helsingin seudulla, mutta ei näytä enää. Vesisateiden ja lämpimien ilmojen myötä ovat hanget häipyneet ja marjanvarvut törröttävät esillä metsiköissä. Kyllä kai tässä joutuu uppiniskaisempikin pikkuhiljaa uskomaan kasvihuoneilmiöön, kun näyttäisi tulevan jo kolmas perättäinen lumeton talvi pääkaupunkiseudulla. Talven tuloon meidän kavtsilaisten on kuitenkin uskottava ja sen mukaisesti olemme toimintammekin suunnitelleet.

Uuden vuosikymmenen aloitamme kerhotoiminnassa 6–7.1. kotiseuturetkellä Nuuksion takamaisemiin. Mahdollisuus on silloin hiihdellä joko yhtenä tai kahteva päivänä – aivan halujensa mukaan.

Tammikuun loppupuolella lähdemme tietenkin runsain joukoin onnittelemaan njelläläisia ja samalla osallistumaan Tunturiladun talvipäiville. Vaelluskisaan saamme tietenkin vanhan tavan mukaan ainakin kahdeksan ensimmäistä partiota mukaan – siis lähtöjärjestykseen.

Helmikuun 9–11 p:nä pidämme Kärrikaltiossa talviretkeilyn jatkokurssin. Kurssi on pääosin maastotapahtuma, joten lumi olisi silloin enemmänkin kuin tarpeen kurssin onnistumiseksi. Kurssin myötä jatkuu kerhossamme jo usean vuoden ohjelmaamme kuulunut koulutustoiminta. Useiden retkeilyyn liittyvien asioiden ympärillä olemme pitäneet jo kymmenkunta erilaista koulutustapahtumaa, jotka ovat vaihdelleet vaikeudeltaan niin, että sopivaa on löytynyt sekä aloittelijalle kokeneemmallekin vaeltajalle. Saamamme palaute on ollut myönteistä, joten jatkamme vastaisuudessakin tämän suuntaista toimintaa kerhossamme.

Helmikuun loppupuolella yritetään jälleen Tahkon XXX hiihtoa. Kahtena edellisenä vuonna hiihto on lumen puuttuessa jouduttu peruuttamaan, joten nyt olisi kyllä aika jo onnistua. Meillä kavtsilaisilla on ollut useana vuonna mehuasema Pitkäjärvellä hiihdon yhteydessä, joten tämä on myös yksi mielenkiintomme syy Tahkon hiihtoa kohtaan.

Kaksi Kavtsin talvivaellusta, joista pitempi kestää kaksi viikkoa ja lyhyempi viikon, alkavat Palojärveltä 7.4. Kaksiviikkoiset päättävät retkensä Kiilopäälle ja viikkoiset Hettaan. Viikolla 14 hiihtelee kavtsilaisia Susi-Talaksella. Tällöin Kaija ja Tuure johdattavat sakkiamme kerhon hiihtoviikolla Itä-Lapin maisemissa.

Paljon on siis talvella toimintaa normaalien kerhoiltojemme lisäksi.

Kerhotoimikunta, joka aloittaa uuden vuosikymmenen, on ryhtynyt jo tässä vaiheessa myös vuoden 1991 toiminnan suunnittelun, joten hyvää on luvassa myös myöhemminkin.

Terveisin Jorma

Ovtsin kuulumiset

Neljästoista toimintakautemme alkaa normaalilla, toimintasuunnitelman mukaisella päiväjärjestyksellä. Kokoonnutaan

TOIMINTAA...

kuukauden ensimmäisenä arkimaanantaina kello 19.00 SYP:n tiloihin Asemakatu 9 2 krs.
Uusi puheenjohtajamme on Sakari Jarva, Jyväskylästä. Hänen voimavaroillaan luotsataan kerhotoimintaa uusien tuulten puhaltaessa. On nimetty myös toimikuntia helpottamaan puheenjohtajan ja johtokunnan työskentelyä. Lykkyä matkaan ja myötätuulta – vuodelle 1990.

Toivotaan kaikkien kerholaisten myönteistä mukaantuloa yhteisiin tapahtumiin vastakin! Syksyiset Susiaistapahtuman järjestelyt teettivät töitä, monille yllin kyllin ja useille kohtuudella. Kiitos kaikille mukanaolleille vieraille ja omalle väelle, yhteensä liki parille sadalle tunturilatulaiselle. Onnea vihityille susille.

Nyt odotellaan menoa talvipäiville, Myyrylään. Hiihtokelejäkin odotellaan, onhan niitä ollut jo Turussa ja lähimetsässä ja Lapissa, josko olisi vielä viikolla 15.kin! Ainaskin Lapissa! Karttoja kun on hankittu ja välineitä katsasteltu mahdollisia vaelluksia varten.

Kerhomme ensimmäinen tukikohtakausi on takana. Kirjattuja jäsenistön käyntejä on kertynyt liki 400. Näyttää siltä, että tukikohta on alkavanakin toimintakautena tarpeellinen. Kiitos savusaunan löylyistä, lyödyistä ja lyömättömistä, saunan ahkeralle (-ille) lämmittäjälle!

Nämä tilastoterveiset on tuotu vuoden vaihtuessa Toposen laavutulilta.

Imppa

Login kuulumiset

Talvikausi on alkanut ja teräs-tämme katseemme joulun ah–niin runsaiden ruokapöytien jouluntuoksuisesta huumasta uuden vuoden mukanaan tuomiin haasteisiin.

Login puheenjohtajana jatkaa Erkki Jauhiainen. Johtokunnan jäsenistä jatkavat tulevan vuoden Paula Jukala, Pekka Kallio, Hemmo Kivilaakso ja Marjatta Rannikko. Johtokunnan uusiksi jäseniksi tulevalle kaksivuotiskaudelle valittiin Kalevi Kanerva, Marja-Liisa Kramsu, Tapani Paavola ja Hannele Salenius. Toivotamme heille kaikille hyvää jatkoa ja uusia ideoita yhteistyön merkeissä.

Tuleva toimintakausi ei poikkea aikaisemmasta kerhon toiminnasta. Tässä löytyy mainoksen paikka perinteiselle Oolanninhiihdolle Ahvenanmaalle, joka järjestetään maaliskuussa 09.–13.03.1990. Kyselyt ja ilmoittautumiset voi osoittaa Kalevi Kanervalle (921–321 571) tai Pekka Kalliolle (921–889 019). Kerhon hiihtoviikko on huhtikuussa ennen pääsisäistä 30.03.–08.04. 1990 Susi-Kiisalla. Mukaan mahtuu vielä matkankin varrelta, ottakaapa yhteyttä!

Toimintakausi painottuu ulkoilun ja liikunnan puolelle ja siellä hiihtoladuilla keväthankien kimmeltäessä voimme laulaa Runebergin Maamme -runon sanoin

Ja tässä, täss'on tämä maa,
sen näkee silmämme;
me kättä voimme ojentaa
ja vettä, rantaa osoittaa
ja sanoa: Kas tuoss' on se,
maa armas isäimme!

Uusi vuosikymmen on vastaanotettu yötaivaalla räiskyvin suitsutuksin, ilotulituksin ja raketein ja siihen iloon yhtyen toivotan kaikille reipasta retkimieltä ja hyviä hiihtokelejä.

Anna-Maija

Kumpen kuulumiset

Vuoden taas vaihtuessa on hyvä katsoa toiminnoissa taaksepäin ja erityisesti tuleviin.

Olemme toimineet suunnitelmiemme mukaan täällä Pohjois-Karjalassa paikallisesti ja osallistuneet Tunturiladun toimintaan Susi-Kyrön rakennustalkoissa niiden "kymmenen metsurin" joukossa rakennuspuiden hankinnassa ja majan rakennustalkoissa useampaankin otteeseen.

Vaeltaneet olemme mm. Suomun Kierron toukokuussa ja Haltin vaelluksen heinäkuussa ja muita vaelluksia eripuolilla Lappia ja hiihtoviikollemme toukokuun alussa.

Yhteistyötä olemme viritelleet edelleenkin myöskin Pielisen Ladun kanssa, onhan ladun kämppä mitä parhaissa erämaamaisemissa Patvinsuon kansallispuiston vierellä. Tämä erityisesti siksikin, että ovathan kesäpäivät 18–1 9.8.90 juuri järjestettävänämme näissä Mäkikankaan kämpän maisemissa. Järjestelytyöt olemme ja aloittaneet ja uskomme päivistä tulevan ikimuistoisat erämaapäivät. Näin ennakkoon jo tunturilatulaiset joukolla kesäpäiville elokuussa Lieksaan ja Mäkikankaalle. Muita tulevia toimintojamme ovat kokoustemme lisäksi ja kesäpäivien valmistelujen ohella pilkkikilpailut, vaellukset Saariselällä, sallistumiset talvipäiviin, vaelluksemme heinäkuussa Utsjoen maisemissa ja monet tässä mainitsemattomat tapahtumat.

Näin jälkikäteen tulee mieleen lisäksi osallistumisemme Karjalan Eränäyttelyyn kesällä 1989 omalla toimivalla osastollamme luontopolkuineen ja nuotiokahveineen. Teimme tunnetuksi tunturilatu-aatetta ja saimme uusia ystäviä toiminnallemme. Kiitokset kaikille mukana olleille.

Ei sitten muuta kuin hyvää toimintavuotta kaikille tunturilatulaisille ja tapaamisiin viimeistään kesäpäivillämme.

Ikäsusi



Susikyrön uusi kämppä.

Susikyrö v. 1989

Kun viimeiset talkoolaist poistuivat Susikyrö II:n rakennukselta 10.8.1989 jäi kämppä ilman vesikatetta suojapeitteiden alle.

Rakennustyön jatkamista varten tunturilatulaisia kokoontui Susikyröön syyskuun alussa. Oli tarkoitus saada rakennustyö päätökseen. Työt aloitettiin savukanavahormiston kokoamisella ja vesikatteen naulaamisella. Parin miehen työryhmä naulasi lomalautalaipiota ja laittoi mineraalivilloja lämpöeristykseksi.

Hämäläisen Pekan lahjoittamat ikkunoiden ja ovien puitteet saapuivat Tapsan pakettiautolla Karttulasta. Kokoamisen jälkeen ikkunat ja ulkoovet saatiin asennetuksi paikoilleen. Ikkunoiden puitteet piti kuultomaalata ja lasiruudut kitata pokiin. Urkki saikin tehtävän, kun oli alan ammattimies. Olipa siinä Urkilla näpräämistä, kun lasiruutuja oli 72 kpl.

Lämmityslaitteiksi varatut Nunna liesitakat oli koottava ennen alapohjan ja permannon tekoa. Uunien kokoamiseen tottuneelta Tapsalta kävi työ joutuisaan ja parin päivän työskentely apureiden kanssa antoi tulokseksi toimivat takkauunit. Näin saatiin rakennukseen lämpö päälle. Ulkokuivat permantolaudat kannettiin sisälle kuivamaan, ennen niiden naulaamista permannoksi.

Vuorossa oli nyt alapohjan teko. Täytehiekkaa ei ollut sisällä riittävästi, joten sitä piti kärrätä lisää n. 50 m:n päästä. Pohja tasattiin huolella, kosteuseristettiin muovikelmulla ja lämpöeristettiin Styrox- levyillä. Styrox-levyjen päälle naulattiin kuivuneet permantolaudat. Työ sujui vauhdilla työryhmä Tapsan, Eskon ja Kallion Pekan toimesta.

Esko oli tuonut mukanaan Agrekaatin ja sähkötyökaluja. Ne helpotti ja nopeutti suuresti sisustamistyötä, lisäksi saatiin riittävä työvalo. Valmiit permannot vielä lakattiin. Lakkauksen suoritti Urkki.

Talkoolaisia oli näissä touhuissa 30 henkilöä. Noin puolet osanottajista viipyi 3–6 pv. ja sitkeimmät 14 pv. Kämppärakennukselta liikenevä väki laudoitti vajarakennuksen seinät ja teki sen vesikaton. Ulkona olevat polttopuut siirrettiin vajaan ja ympäristöä siistittiin.

Eipä saatu Susikyrö II:n kämppää näidenkään talkoiden aikana valmiiksi. Viimeinen osanottaja poistui Susikyröstä 15.9. Kämpistä jäi vielä puuttumaan tuulikaapit, väliovet, laverit, keitto-osastojen työpöydät, seinäkaapit, ruokailupöydät ja niiden penkit.

Susikyrö II:n kämppä käyttökuntoon jouluksi 1989, oli mottona kun lähdettiin aloittamaan viidettä talkooreissua Susikyrössä. Marraskuun 2 päivänä aloitettiin 7 mieshenkilön voimin tuulikaappien ja laverien rakentaminen. Puuttuvia töitä olivat vielä sisäovien kokoaminen ja niiden paikoilleen asentaminen, keitto-osastojen työpöytien teko, ovien lukkojen ja vedinten paikoilleen laitto, sisäpuolisten vuorilautojen ja listoitusten teko, sekä väliaikaisten pöytien ja penkkien teko.

Päivä oli lyhyt, sillä Lapin kaamos alkoi olla parhaimmillaan, mutta työmaalla valoa riitti. Paavolan Tapani oli varustautunut agrekaatin, valonheittäjän ja monipuolisten sähkötyökalujen kanssa. Susikyrössä jo viikon askaroinut Vallu oli myöskin varustautunut samanlaisilla apuvälineillä, joten valoa ja työtä helpottavia sähkötyökaluja riitti. Eipä ilman näiden agrekaattien antamaa sähkövaloa olisi näistä kaamostalkoista tullut mitään.

Talkooväki sai työnsä päätökseen. Rakennusluvan mukaisen lopputarkastuksen suorittivat Enontekiön kunnan rakennustarkastaja ja palopäällikkö 9. 11.1989.

Rakennuspuiden kaadosta lopputarkastukseen saakka tarvittiin viisi eri talkoota. Osanottajia riitti. Innolla oltiin työssä mukana. Susikyrö II:n rakentaminen oli Tunturiladun historiassa tähänastisesta suurin kohde. Jäsenten talkootyöpäiviä kertyi 802.

Rakentamistyöstä kertyneiden kustannusten summa ja siihen lisättyjen lahjoituksena saatujen rakennusaineiden arvon mukaan Susikyrö II:n kämpän kerrosla m^2:n hinta on 1621 mk. Käypä hinta lienee 5500–6000 mk/m^2.

Tavoite on saavutettu. Susikyrö II:n tilalla seisoo hyvin tehty jykevä hirsirakennus. Te se rakensitte, Talkoolaiset. Arvostettakoon se erittäin suurena lahjana Tunturiladulle.

Kiitos Teille Rakentajat
Pekka Huttunen

Susikyrö II:n talkoot v. 1989.

Talkootyöpäiviä yhteensä 802.
Talkoiden lukumäärä 5.
Kerhojen ja kerhottomien osuus:

	talkoopäivää
Njeallje	141
Tsietsa	118
Kavtsi	111
Ovtsi	93
Kumpe	91
Kolbma	88
Ei kerhoissa	56
Logi	40
Kuokte	30
Kuovza	27
Kuhtta	7



Susikyrön ulkorakennukset.

TUNTURIUUTISET



Tällä palstalla julkaistaan pieniä uutisia joista ei ole yleisesti tiedotettu, mutta jotka ovat tunturiretkeilijöille tärkeitä. Tiedot autiotuvista, silloista, reiteistä ja muista rakennelmista sekä säännöistä ja rajoituksista, yleensäkin kaikki muutokset Lapin retkeilyalueilla, voidaan tuoda tunturilatulaisten tietoisuuteen tässä. Harkitusti voidaan myös huhujakin julkaista. Silloin niille saadaan joko vahvistus tai ne voidaan osoittaa perättömiksi.

Ilmoittakaa Lapin retkeilyalueiden asioista palstan toimittajalle: Matti Rekola os. Rintamäenkatu 29 G 14 33820 Tampere. Puh. 931–652563

KIITOKSET TUNTURIUUTISTEN AVUSTAJILLE!

Olemme tuoneet esille paljon uutta ja hyödyllistä tietoa tunturimaailman retkeilyolosuhteista, todellisia uutisiakin, mistä on saatu myönteistä palautetta. Tiedottamalla muutoksista tällä palstalla saamme tuoretta tietoa esim. autiotupatilanteesta. Tuoreempaa kuin kämppäkirjoista, jotka ovat vanhentuneita jo syntyessään.

Vaeltakaamme edelleen avoimin silmin tuntureilla!

★

FEMUNDSMARKA – ROGEN

Seuraavassa Tunturilatu-lehdessä on selostus Ruotsin ja Norjan rajalla sijaitsevista Femundsmarkan kansallispuistosta ja Rogen'in järvialueesta, läheisimpien tuntureiden alueesta. Etelä-Suomesta katsoen Långfället-tunturit ovat lähempänä ja nopeimmin saavutettavissa kuin Lapin tunturit. Alueen poikkeuksellinen luonto tekee vaeltamisen siellä mielenkiintoiseksi.

★

KAAMUSJÄRVEN KÄMPPÄ

Kaamusjärven vanha rajavartiotupa, joka sijaitsee Norjan rajan tuntumassa Näkkälän pohjoispuolella, on Kolbmalaisten toimesta korjattu asuttavaan kuntoon. Kämpässä on vedenpitävä katto, kunnollinen kamina ja kovalevyä seinissä.

★

TENOMUOTKAN AUTIOTUPA

Tenomuotkan vanha autiotupa Käsivarren Välituntureilla on peruskorjattu keväällä -89. Uudet lattiat sekä laverit on lakattu ja lavereilla on makuutilaa edelleen 8 hengelle. Uusi UPO säästökamina antaa lämpöä kämppään, jonka jatkoksi on rakennettu laudasta tilava eteinen ja puuvaja.

★

RUUNUVUOPION RAJAVARTIOTUPA

Käsivarressa Poroenon Ruunuvuopion lähellä on lukittu rajavartiotupa, jossa GT-karttojen mukaan pitäisi olla erämaapuhelin. Puhelin on poistettu!!

★

AATSAN TUVAT

Aatsan lasikuitukämpän huusi oli edelleen kumossa huhtikuussa -89. Onko ollut lepoasennossa talvesta -88 lähtien vai onko niin kiikkerä rakennus, ettei pysy pystyssä? Hirsikämpän kamina oli tukossa huhtikuussa -89, mutta oululaisten perusteellisen nuohoamisen ansiosta se toimii jälleen.

★

HAMMASTUNTURIN KÄMPÄT

Uusimmassa retkeilykartassa "Lemmenjoki" 1:100'00 on Hammastunturin kämppä merkitty väärään paikkaan. Oikea sijainti on Aittajärven eteläpäästä noin 700 metriä suoraan etelään ja Hammasojalta noin 200 metriä länteen, suurinpiirtein käyrällä 250 metriä. Kämpässä on peltikamina joka vetää hyvin. Katto on päässyt huonoon kuntoon ja vesi pääsee valumaan seinille. Tilaa kämpässä on neljälle hengelle.

Hammastunturin pohjoispuolella ollut paliskunnan porokämppä on purettu ja siirretty Kulpakkojoen pohjoispuolelle poroerotusaidan sisälle. Ovi on lukittu ja myös ikkunat on tukittu luukuilla. Tältä kämpältä noin 1 kilometrin verran luoteeseen on Vuorhavaaran rinteessä heikkokuntoinen kämppä, jossa on jonkinmoinen kamina.

Hammasjärven itäpuolella olevan Rautujärven pohjoisrannalla on viihtyisäksi kunnostettu kämppä. Tämä entinen kalamaja on moottorikelkkareitin varrella ja se on ns. päivätupa.

★

UK-PUISTON TUVAT

Metsähallituksen julkaisemassa Urho Kekkosen kansallispuiston tiedotuslehdessä "UK-PUISTO" on kerrottu muutoksista kansallispuiston tuvilla. Seuraavat muutokset kiinnostavat retkeilijöitä:

Tikkasen Vieriharjun kämppä, joka on Kemihaaran rajavartioaseman lähellä, on peruskorjattu. Kämppä on ollut aikaisemmin valvontatupana, mutta 1.1.90 lähtien muutettu retkeilijöiden varaustuvaksi.

Rumakurun tupa on kunnostettu sisältä uuteen uskoon ja vanhalle kämpälle on rakennettu uusi käymälä.

Vellinsärpimän tupa on peruskorjattu sisältä päivätuvan luonteiseksi. Tuvassa voi edelleenkin yöpyä 5–6 henkilöä.

Porttikosken tupa ja sauna on peruskorjattu jo v. -88. Saunasta ja ahkerasta saunomisesta johtuen saattaa polttopuut olla lopussa syksyllä ennen kelkkakelejä.

Karapuljun varaustupa on muutettu avoimeksi autiotuvaksi.

Taajostuvan lukollinen puoli on avattu retkeilijöiden käyttöön ja uusi puuliiteri sekä käymälä valmistuvat talvella.

Kivipään tupa on peruskorjattu ja muutettu osavuotiseksi varaustuvaksi. Tupa on varaustupana talvikaudet 1.12.90 alkaen, jolloin sen tarkoituksena on palvella matkailuyrittäjien toimintaa. Muina aikoina se on avoin autiotupa.

★

UK-REITTI KOTKASTA NUORGAMIIN

Kunnianhimoinen tavoite vaellusreitistä Kotkasta Nuorgamiin on toteutumassa vähitellen. Lapin läänissä reitti tulee kulkemaan Kuusamon Karhunkierrokselta Sallan kautta Saariselälle ja Kiilopään Tunturikeskukseen. Kiilopäältä Nuorgamiin reitin suuntaa ei ole vielä päätetty.

Ylikemin hoitoalueelta saadun tiedon mukaan reitti on nyt avoinna Sallassa Hautajärven läheltä Naruskan tammelle asti. Siitä eteenpäin se valmistuu vuoden 1990 kesällä. Reitin varrelle on rakennettu lukuisia laavuja sekä tulipaikkoja, uusia autiotupia sekä yöpymiskotia. Muutamissa paikoissa reitti tukeutuu matkailuyrittäjien majoihin ja lomakyliin (Sallatunturin matkailukeskus, Vuorelan majat Naruskalla, Särkelän majat Kotalassa, Kuopsimajat, Tuntsan Tunturilomat ja Tulppion majat.)

Autiotupia ja muita mahdollisia yöpymispaikkoja reitin varrella ovat etelästä päin lueteltuna: Palotunturin Iso-Konttilampi (kota), Isovaaran lampi (kota), Aikkipetsin Suksenpaistamalampi (laavu), Aikkipetsin päivätupa, Ruuhitunturin eteläpää (kota), Sallatunturin itäpuolen Kylmähetteenlampi (kota), Aatsingin haudan Pitkälampi (luppotupa), Naruskajoki Kuopsimajoista 2 km ylöspäin (kota), Naruskajoen Pystykoski (kota), Naruskajoki Rajavartioasemasta 2 km etelään (kota), Sorsatunturin Vaarinkehuma (kota, kämppä on lukittu!), Murhahaaran autiotupa ja Härkätunturin autiotupa (valmistuu Vappuna 1990).

★

Susien vihkimysleukhu

Jo vain on Tunturiladulla nyt soma vihkimysleukhu, jota on tarkoin kaikilta vaaroilta varjeltava!

Suurimuksen leukhun olen alusta loppuun itse käsityönä tehnyt. Tarkoitus oli tehdä se retkille kaikenlaiseen työhön sopivaksi. Joskus kuitenkin pieni toivon kipinä paloi, eiköhän Tunturilatukin tarvitsisi voimallisen vihkileukhun. Sehän se antoi uutta intoa työhön!

Kaikki leukhun tarveaineet ovat tunthurien takaa. Terä on ikivanhasta stuorra-niibistä. Se on uudelleen muotoiltu smirgelissä ja sitten hiottu valmiiksi viittä eri vahvuista hiekkapaperia käyttäen. Terän hiomisesta sain monet haavat sormiini muistoksi työstä. Lopuksi tiethenkin terä on teräväksi tahkottu.

Kahvan sarvikappaleet on suurilta selkosilta, oikein korpiloukosta, Kessin takamailta. Kun löysin sarven, oikhein suurimuksen, sen tyvi oli Venäjän puolella. Kun siitä vedin, tuli mukana Otsjakkeja ja Samojedeja, lienevät kai shamaaneja olleet kun selkä köyryssä laukhoivat. Miehän se ärjäisin niille, jotta menkhää keinhoonne siitä! Niinhän läksivät, että korpi ryskyi! Sarvi jäi siihen paikhan, ja iloisesti joikhaillen nakersin siitä kaunhin pään leukhuun.

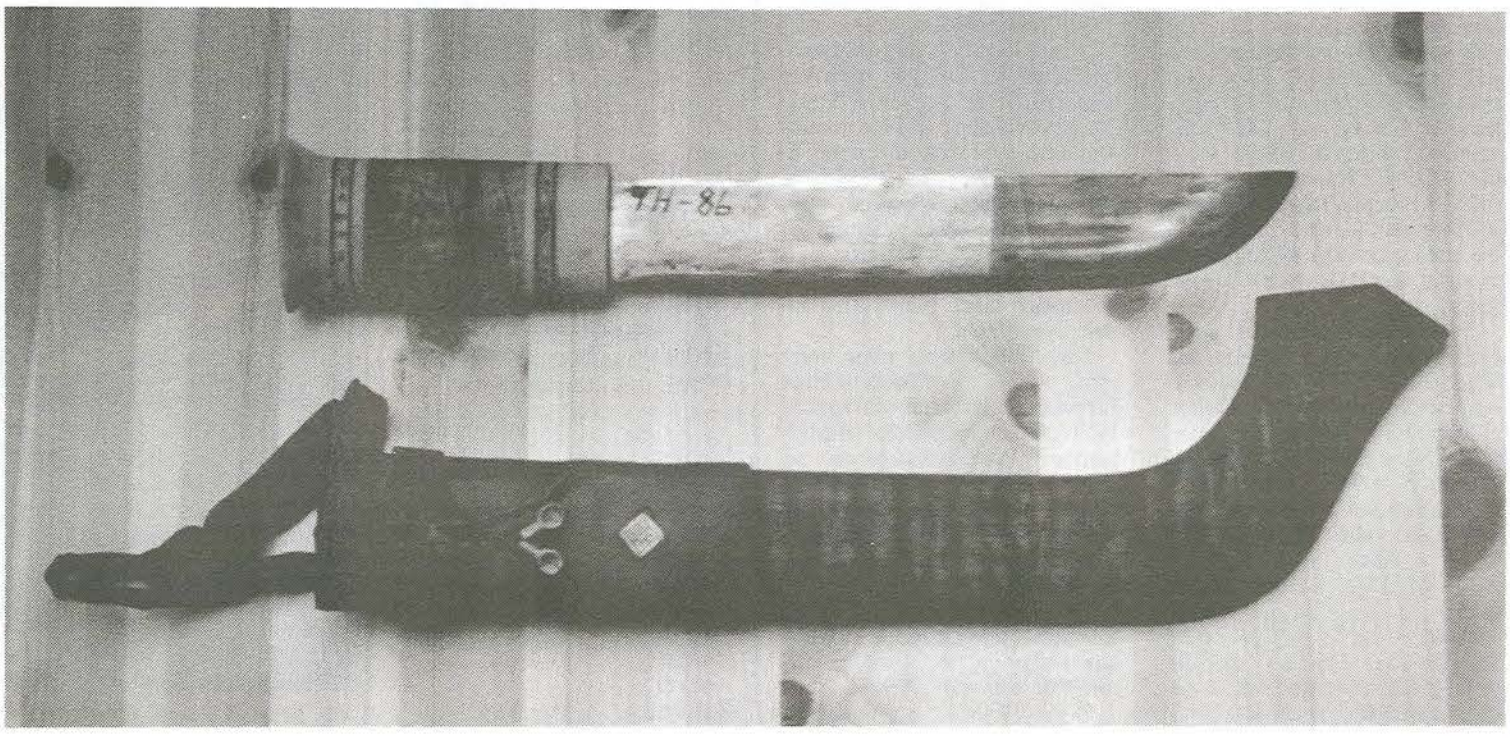
Kahvan sarvikappaleissa olevat taikakuviot on värjätty lepänkuorivärillä. Kuoret on keitetty ja vesi haihdutettu. Voimallisemman värin olisi saanut syntymättömän vasan verestä. Sarvikappaleiden välissä on tuohilevyt ja keskellä kahvaa visaista loimuraitaa. Korpiloukosta tämäkin lähtöisin. Ponnen päässä on tinasta valettu sydän.

Tuppinahka ja kantohihna ovat kosteina neulottu pikilangalla harjaksien kanssa vastakkain pistoilla. Pikilanka on tehty vanhojen oppien mukaisesti. Tupessa olevat revontulet sain siihen tervaamalla. Terva on oikhein kanthotervaa, peräisin pohjan perien petäjämetsästä.

Leukhun etupuolella riippuu poronsuonilangoissa kaksi pientä kuksaa. Net on tehty päivän näkemättömistä, kuoren ja puun välissä kasvavista pahkoista. Net ovat noitien ennenvanhaisia työkaluja. Näistä kuksista nuori susi jos vain pääsee hotaisemaan noitanaukut, niin suden joikhu ei lopu koskhaan…

Uuraisilla antaessani leukhun noidalle sanoin, että tämä jää Tunturiladulle noidan käythön. Noita totesi, jotta hän sen samalla vihkii. Se vain sopi! Noita kuumensi leukhun tervaksen silpareista tehdyssä nuotiossa, tuikkasi terän Jaurissa meneviin virran pyörteisiin sanoen: "Tästä tuli tuhansiksi vuosiksi voimallinen leukhu tekemään susia tunthuriin…"

J-SUSI 100



Roskaantumistutkimus Lapin retkeilyalueilla

Operaatio Tunturiluuta Saariselällä 1973, Operaatio Tunturiluuta II 1979, Lapin retkeilyalueiden roskaantumistutkimus 1983, Tunturiluuta 1984 edellisenä vuonna tutkituilla alueilla sekä Roskaantumistutkimus Lapin retkeilyalueilla ja Siivousleiri Kilpisjärvellä 1989. Siinä joukko tempauksia, jotka saivat alkunsa Tunturiladun johtokunnan päätöksestä vastata teoilla retkeilijöihin kohdistuneisiin epäasiallisiin syytöksiin eräässä sanomalehdessä, jossa kirjoittaja väitti retkeilijän likaavan Lapin. Tämä Tunturiladun tekemä päätös ja sen mukaan toteutettu Tunturiluuta -operaatio Saariselällä osoittaa selvästi, mikä vaikutus on hyvällä esimerkillä.

Viime kesänä suoritettiin Ympäristöministeriön rahoituksella eräiden Lapin alueiden roskaantumistutkimus. Se oli jatkoa 1983 tehdylle vastaavalle tutkimukselle. Seurantatyöryhmän muodostivat "Pidä Lappi Siistinä ry:n" hallitus vahvistettuna Tunturiladun edustajalla. Tutkimusten vertailun mahdollistamiseksi valitiin kohteiksi pääosin samat alueet ja käytettiin pitkälle saman tapaista menetelmää kuin edelliselläkin kerralla. Jotta saataisiin paremmin selville erilaisten käyttäjäryhmien roskaava vaikutus, otettiin tutkimuskohteeksi myös pätkä Tenon vartta. Tutkimusalueiksi nimettiin: UK-kansallispuiston perusosa ja erämaaosa, Pallas-Hetta -reitti, Sevettijärvi – Nuorgam -reitti, Tirro – Karigasniemi -reitti, Inarinjärven alueen tuvat, Mallan luonnonpuisto, Haltille vievä reitti, Ropin alue sekä Tenojoen Alakönkään seutu.

Tutkimuksen tarkoituksena oli paitsi roskaantumisasteen selvittäminen myös pyrkimys löytää parempia jätehuollon toimintatapoja sekä keinoja eri käyttäjäryhmien asenteiden muokkaamiseksi omatoimisen jätehuollon suuntaan. Samalla tutkailtiin, mikä olisi paras keino maatuvan jätteen hävittämiseksi erämaa-alueilla. Joulukuun alkupuolella valmistui tutkimuksen loppuraportti seurantatyöryhmän käsittelyä varten. Vuoden 1990 alussa luovutetaan viimeistelty raportti tilaajalle eli Ympäristöministeriölle.

Tehty tutkimus oli hyvin yksityiskohtainen, jolloin kymmenellä alueella tutkittiin yhteensä 470 kilometriä polkuja, 56 autiotupaa ja 152 nuotiopaikkaa. Yleisesti ottaen todettiin roskaantuneisuus varsin korkeaksi. Tietynlaisella vertailumenetelmällä mitaten oli poluista roskaantuneita 34 prosenttia, tupien ympäristöistä 69 prosenttia ja nuotiopaikoista 46 prosenttia. Tupien kohdalla tulokset ilmaisevat sen hetkistä roskaantumistilannetta, sillä tupien siivoukset suoritettiin Metsähallituksen toimesta pyynnöstä vasta tutkimuksen jälkeen. Nuotiopaikoilla ja poluilla tilanne pysynee samana ympäri vuoden.

Kaikista roskista on paperia 26, metalleja 26, muoveja 19 ja lasia 2 prosenttia. Metalliroskista hieman yli puolet oli etupäässä tupakkarasioista ja kestoeineispusseista peräisin olevia ohuita alumiinikalvoja, jotka usein sisälsivät myös paperia tai pahveja sekä muoveja. Polttamalla helposti hävitettävän roskan osuus oli poluilla 54, tuvilla 37 ja nuotiopaikoilla 37 prosenttia. Tämä kertoo kulkijoiden välinpitämättömyydestä roskaantumisen suhteen.

Roskaantuminen riippuu kohteiden saavutettavuudesta siten, että kaikkein roskaisimpia olivat ne kohteet, joille on helppo päästä jalkaisin tai moottoriajoneuvoilla. Mutta myös runsas käyttö heijastui selvästi runsaana roskaantumisena. Tupien jätehuollon yleisenä ongelmana näytti olevan roskien joutuminen vääriin jäteastioihin tai muuten vääriin paikkoihin. Jopa joillakin tuvilla oli ulko-oven vieressä olevaan roskasäkkiin tyhjennetty likasanko tai hehkuvat hiilet tulipesästä. Syynä tähän on varmaankin paitsi täydellinen piittaamattomuus myös opastuksen tehottomuus ja puuttellisuus sekä jätehuoltopaikkojen huono sijoittelu.

Roskaantuneimmat reittien osat ja tuvat olivat enimmäkseen päiväretkeläisten, paikallisen väestön ja kalastajien käyttämiä. Varsinaiset retkeilijät jättävät jälkeensä kevyttä paperi-, pahvi-, muovi- ja alumiinikalvoja sisältävää roskaa. Päiväretkeilijöiden jätteet sisältävät lisäksi pahvisia ja muovisia juomapakkauksia tms. Moottoriajoneuvoilla liikkuvien jäljiltä löytyi kaiken edellisen lisäksi myös raskaampaa jätettä kuten lasipulloja, oluttölkkejä ja säilykepurkke ja (osa kyseisistä voi kyllä kulkeutua rinnassakin!) sekä ajoneuvon käytöstä hyljättyä romua.

Vertailu kuusi vuotta aikaisemmin samalla menetelmällä ja samoilla alueilla tehdyn tutkimuksen tuloksiin osoitti, että roskien lukumäärä poluilla ja nuotiopaikoilla ei paljoakaan ollut vähentynyt. Kuitenkin kasvaneisiin kävijämääriin suhteutettuna se merkitsee, että roskaaminen on selvästi vähentynyt. Tähän on varmasti vaikuttanut roskaantumisen ehkäisemiseksi tehty valistustyö ja kamppanjointi. Tupien osalta vertailu on vaikeampaa mm. siitä syystä, että jätehuolto ja siivoustoiminta on niillä tehostunut. Mutta myös tupien ympäristöjen siisteyteen on tehty valistustyö selvästi vaikuttanut. Huomattavaa kuitenkin on, että sekä poluilla että tuvilla muutaman vertaillun roskatyypin ja palavan roskan prosentuaaliset osuudet kaikesta roskasta eivät olleet muuttuneet.

Yhteenvetona voidaan todeta, että voimakasta asenteiden muokkausta edelleen tarvitaan. Vaikeutena vain on, että selvästi eniten Lapin tunturialueita roskaavia kävijäryhmiä on vaikeampi tavoittaa, kuin järjestäytynyttä retkeilyväkeä. Lapin turistikeskusten kontolle myös voisi sälyttää entistä enemmän velvoitteita varsinkin lähitupien siivouksesta sekä heidän asiakkaidensa valistamisesta. Mutta retkeilyväelläkään ei ole syytä lyödä rintaansa – oikeata asennoitumista mekin tarvitsemme.

Stuorra-Yki

Järjestötoiminnan odotuksia vuoteen 2000 mennessä

Tunturilatu ry:n johtokunta asetti kokouksessaan 13.1.1989 järjestötoimikunnan, jonka toiminta-ajatuksena on tehdä päättäville elimille esityksiä yhdistyksen hallintoa, taloutta ja toimintaa koskevista asioista.

Järjestötoimikunta piti toimintakautena 1989 neljä kokousta ja mm. esitti Tunturilatu 2/89 -lehdessä "runomuotoisen vetoomuksen" jäsenistölle saadakseen kentän ajatuksia tunturiladun toiminnan kehittämisen avuksi ja päättävien elinten tietoon saatettavaksi. Kaikkia organisaatioitahan tulisi periaatteessa kehittää jatkuvasti, jotta pysähtyneisyyden peikko ei pääsisi yllättämään.

Toimikunnan vetoomus lehdessä "kentän äänen" julkituomiseksi poiki melkoisesti erilaisia ajatuksia. Osa kentältä tulleista ajatuksista on jo toteutunut mm. vuosikokouksessa tehdyissä henkilövalinnoissa, osa on toimitettu eteenpäin johtokunnan käsittelyyn, eräretkitoimikunnan tiedoksi, osa on toisilleen täysin vastakkaisia jne.

Henkilövalintoja koskevat asiat lienee tarkoituksen mukaista käsitellä vasta lähempänä syyskokousta sen hetkisen tilanteen perusteella; toimikunta on merkinnyt tehdyt henkilöehdotukset muistiin, mutta toivoo jäsenistön palaavan henkilöasioihin uudelleen kesälomien jälkeen. Muista asioista on kiva kuulla heti tuoreeltaan – pannaan ne muhimaan! Alla on tiivistelmä esille tulleista ehdotuksista ilman tärkeysjärjestystä.

Järjestöllisiä odotuksia:
★★ Suomen Latu ry:n jäsenalennukset palautettava jäsenjärjestöille, vrt. ei-jäseniin! ★★ Suomen Latu ry:n jäsenvero vastaamaan hyötyä! ★★ tutkittava tunturikerhojen rekisteröintiä – julkiset avustukset! ★★ tutkittava eroamista Suomen Laty ry:stä – hyöty/kustannus? ★★ perustettava nuorisotoimikunta! ★★ tutkittava pohjoismaisen ja kansainvälisen toiminnan mahdollisuuksia!

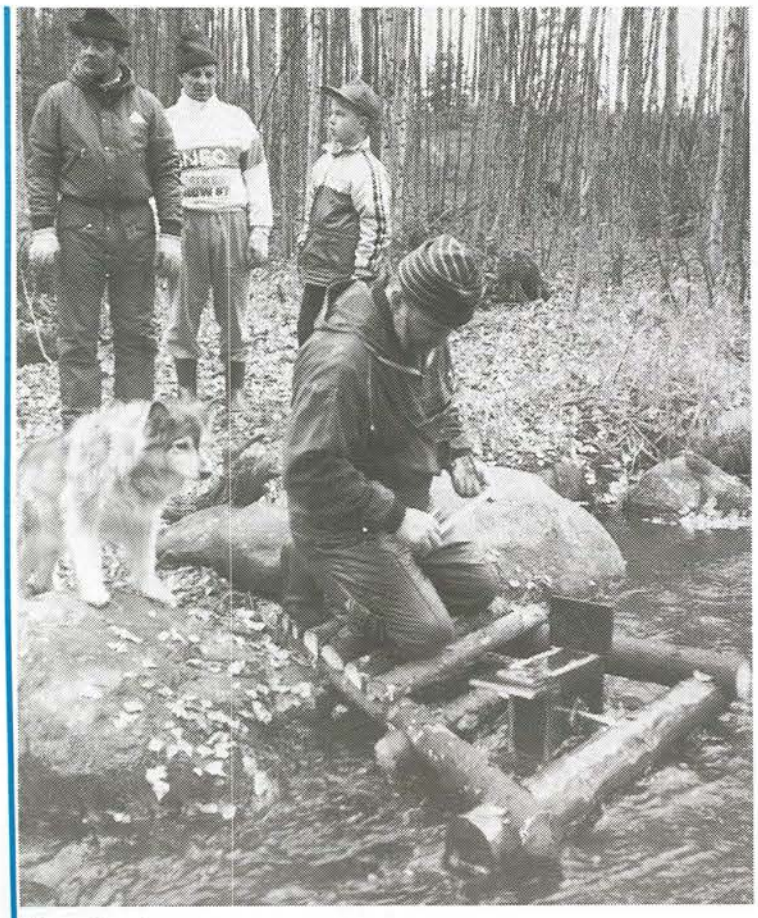
Yhdistysteknisiä odotuksia:
★★ johtokunnan jäsenille yläikäraja, kausien enimmäisraja ja "latausjaksonpituus"! ★★ toimimattomat toimihenkilöt pihalle! ★★ johtokuntaan ja toimikuntiin verenvaihtoa ja nuorennusta – toiminnan jatkuvuus ja ajantasalla pysyminen! ★★ varauduttava ajoissa toimihenkilövaihdoksiin! ★★ johto/toimikuntien jäsenmäärät pieniksi kustannusten ja toimivuuden vuoksi! ★★ kaikkien toimikuntien puheenjohtajien ja asiantuntijoiden ei tarvitse kuulua johtokuntaan, vaan ne voidaan kutsua tarvittaessa kokouksiin esityslistan asioiden perusteella! ★★ järjestötoimikunta ei saa muodostua juntaksi! ★★ kokousten tehokkuuteen kiinnitettävä huomiota! ★★ puheenjohtajien ja sihteereiden yhteistyölle usein on eduksi, jos he asuvat suhteellisen lähellä toisiaan! ★★ kerhoille, kerhoihin kuulumattomille, nuorille jne. mandaatti johtokuntaan! ★★ johtokunnan jäsenten tulisi edustaa koko jäsenistöä (ei kerhoja tai alueita) ja edustaa hoitamansa tehtäväsektorin ammattitaitoa! ★★ TL-lehteen eräretkeilyosasto! ★★ perustettava tunturikirjasto ja julkaisuluettelo; esim. lahjoitusten varalle! ★★ vuosikokousten toimihenkilöt pyrittävä saamaan järjestävästä kerhosta, koulutusaspektikin! ★★ kehitettävä luennoitsija/aihepankki, esim. kerhojen esitelmistä toisten kerhojen tiedoksi! ★★ tehostettava tiedotustoimintaa ! ★★ johtokunnan tärkeimmistä päätöksistä tieto jäsenistölle esim. lehdessämme; jäsenistö on kiinnostunut luottamushenkilöidensä aikaansaannoksista! ★★ "Kentän ääntä" näkymään myös toimintasuunnitelmissa ja budjeteissa! ★★ Peurungan idearikkaan tuloksia olisi joskus kerrattava! ★★ kerhojen yhteistyötä aktivoitava; kerhovierailut! ★★ säännöt, ohjeet, maksusuositukset yksiin kansiin! ★★ kehitettävä uusia toimintamuotoja! ★★ tukikohtia saisi käyttää vain TL:n jäsenet ja heidän vieraanaan perheenjäsenensä! ★★ toimihenkilöiksi myös kielitaitoisia henkilöitä! ★★ selvät ohjeet tukikohtien käytöstä, kämppä-, puu- ja saunamaksuista jne! ★★ tukikohtien käyttöä tehostettava; kurssipaikkoina? ★★ susiviikkojen järjestelyt susivaliokunnalle! ★★ ilmoitusten, lehtitekstien, anomusten jne. jättöajoille tarkka päivämäärä epämääräisen "... hyvissä ajoin ennen vuosikokousta..." sijaan! ★★ ehkäistävä asiattomien oleskelu kämpillä! ★★ varauduttava torjumaan "latujupit" esim. pelkkinä kämppien käyttäjinä! ★★ harkittava omia atk-sovelluksia! ★★ harkittava sanktioita avainten väärinkäyttäjille!

Nuoriso- ja perheohjelmaodotuksia:
★★ tehostettava nuorten mukaan saamista! ★★ eri tilaisuuksiin ohjelmaa myös nuorille! ★★ teemaleirejä nuorille, esim. tunturirippikouluja vaellusleirejä! ★★ nuorille esim. lintu-, kasvi-, suunnistus-, erätaitokursseja! ★★ kehitettävä koko perheen ohjelmia, lapsiperheleirejä!

Muita ohjelmaodotuksia:
★★ luettelot esim. johtajasusien harrastusnäytteistä ja eräretkistä aiheista kiinnostuneille! ★★ lisää ulkopuolisia asiantuntijoita esitelmöimään! ★★ Susiviikko elvytettävä! ★★ esitelmiä/kursseja lumi-, kaamosvaellus- ja talvitelttatekniikasta, kallio- ja jääkiipeilystä, jäätikkövaelluksista, Lapin jokimelonnasta ja pioneeritaidoista, Lapin kalastustavoista ja yövaellustekniikasta eri olosuhteissa, Lapin geologiasta, saamelaisesta perinnevaatetuksesta retkeilyasuna, pohjoissaamen kielen alkeista, lapinpuukko/ kuksa/ kullankaivuukurssit! ★★ vaelluksia ylätuntureilla, kota- ja Lapin perinteen takkaporovaellus, hengissäselviämisvaellukset, yhteisvaellus radioamatöörien kanssa ja kaukoyhtennenpito, luolavaellus Norjassa, kanoottiretket, pitkät merihiihdot jne! Tällaisia ajatuksia tuli toimikunnan tietoon. Niitä on jouduttu tiivistämään, mutta on pyritty keräämään esille tulleet aiheet. Ehkä edellä oleva luettelo herättää uusia ajatuksia, mahdollisesti eri tavalla painotettuna. Toivomme, että itse kukin lukisi silloin tällöin vetoomuksemme ja antaisi palautetta – tulkoon vaikka lunta tupaan, luottamuksellisesti! Ja kyselkää eri tilaisuuksissa kuulumisia!

Järjestötoimikunta kiittää jäsenistöä saamastaan palautteesta ja toivottaa kaikille tunturiladun jäsenille antoisaa ja tuloksellista latuvuotta 1990:

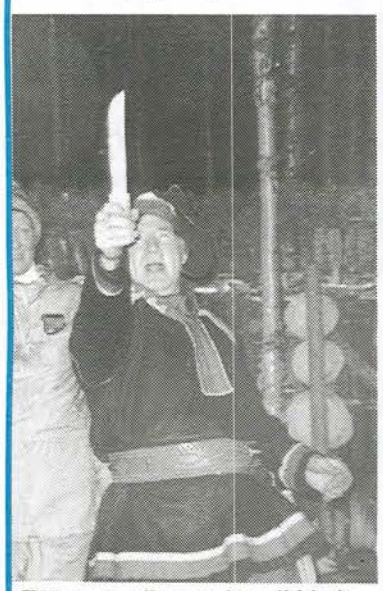
Matti Mähönen	**90–539745 k**
Esko Aalto	**972–13032 k**
Arvo Anivuo	**941–272597 k**
Hemmo Kivilaakso	**921–517243 k**
Raili Pöllänen	**931–652822 k**
Markku Salminen	**90–2919916 k**



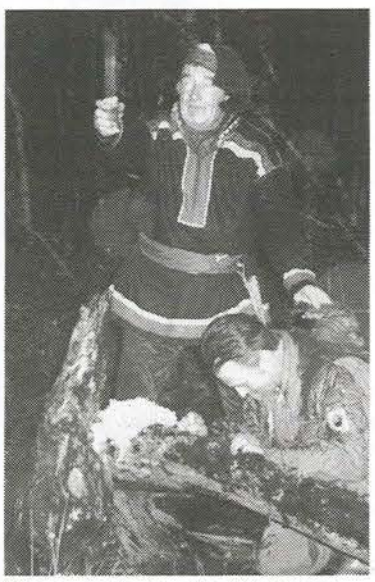
Korundimyllyn asennus.



Kuontalo lyhyeksi ja karvat talteen.



Tää se on oikea susien vihkimisleuku ja vain sitä.



Niin se vain on että kukin vuorollaan..



Tassut pukille ja päätä alas. Noin, tästäkin tulee oikein pitkäselkäinen susi.



Aamuhetki kullan kallis. Kuvat: Irma ja Pauli Hulkkonen

Susiaiset Toposella syksyllä 1989

Noin 180 innostunutta tunturilatulaista kokoontui Uuraisten kk:n yläasteelle Tunturiladun syyskokoukseen ja Susiaisiin Uuraisten Kangashäkkiin, Toposelle 14.–15.10.1989, täydenkuun aikaan.

Tapahtuma alkoi lauantaina Toposella Tunturiladun viirin nostolla ja jatkui syyskokouksella. Kokouksen puheenjohtajana toimi Unto Kekkonen ja sihteerinä Irma Hulkkonen. Kokoukselle esitti Uuraisten kunnan tervehdyksen kunnanjohtaja Sirpa Raitio. Hän kertoi hieman yleistietoa Uuraisten kunnasta ja toivotti tutunturilaisille mukavaa viikonloppua. Kokous sujui vilkkaan keskustelun merkeissä. Visaisistakin kohdista selvittiin ja voitiin kopauttaa kokous päättyneeksi.

Tämän jälkeen siirryttiin Toposelle, jossa osallistujat toivotettiin tervetulleiksi ovtsilialaisten tukikohtaan. Toposta olimme lukuisten talkootuntien avulla valmistelleet susiaisia varten. Oli tehty ruokailukatos, tanssilava ja susivihkimislaavu. Nyt niitä päästiin kokeilemaan käytännössä. Telttojen pystyttämisien jälkeen useimmat kävivät nauttimassa kenttäkeittiön antimia. Hyvästä tarjoilusta kiitokset keittiön henkilökunnalle.

Monien tarinoiden myötä ilta alkoi pimetä ja tunnelma tiivistyä illan susivihkimistapahtumaa odotellessa. Sudenpennut oli viety metsän siimekseen omalle pentulenkilleen jo aiemmin. H-hetken lähestysessä kaikki kerääntyivät vihkimispaikan läheisyyteen matalalle joentörmälle. Niin saapui noita äitinsä vanhalle asentopaikalle enon varteen asettuen laavulle, viritti tulensa ja alkoi muistella menneitä. Tovin päästä paikalle ilmestyi pari väärtiä, jotka noita vihki ikäsusiksi. Vastapalveluksi ikäsudet saivat alkaa noidalle parturiksi tämän halutessa kaunistua tulevaa tapahtumaa varten. Keritsimet käyntiin, karvatupsut talteen, välillä veden pintaan peilaamaan ja tulosta syntyi. Vielä ilmestyi paikalla yksinäinen kulkija ilmoittaen halukkuutensa johtajasusien rääthyyn. Melkoisen ristikuulustelun jälkeen noita täytti kulkijan toiveen.

Menneitten muistelua jatkettiin ja kotvan kuluttua nuotion valopiiriin ilmestyi pentujen pelokas lauma. Noita otti lauman heti tarkkaan valvontaan ohjaten kunkin omalle paikalleen. Yksityiskohtaiset ja selkeät istumisohjeet ja isällisen rauhoittava puhelu saikin lauman rauhoittumaan ja kuuntelemaan vastaanottavaisella mielellä noidan suorittamaa opetus- ja tenttaustapahtumaa. Noidan kivimylly jauhoi virrasta ja pysäyttämisen jälkeen sitä sai jokainen susikanditaatti itselleen muistokiven. Niin sai tässä tilaisuudessa ensikasteen saanut vihkimisleuku töitä. Noita suoritti vastuunalaisen tehtävänsä ja vihki pennut kunkin persoonallisella tavallaan tunturisusiksi. Tunturisuden käskyt tosin menivät vasta toisella yrittämällä, koska ensimmäiseen kertaan tuli mukaan liikaa veisaavaa paatoksellisuutta. Toinen yritys olikin mallikkaampi ja niin noita oli valmis vastaanottamaan tunturisusien valan.

Tämä mieliinpainuva tapahtuma syksyisessä illassa jauhoi monelta tunturilatulaiselta turhia särmiä pois ja antoi korundin kimallusta mielen sopukoihin. Enon varsi rakennelmineen loi hienot puitteet vihkimistapahtumalle. Sateen litistessä ja täyden kuun näyttäytyessä noita katosi enon poikki ylävirtaan. Mukanaolleitten kiitollisten katseitten saattelemana.

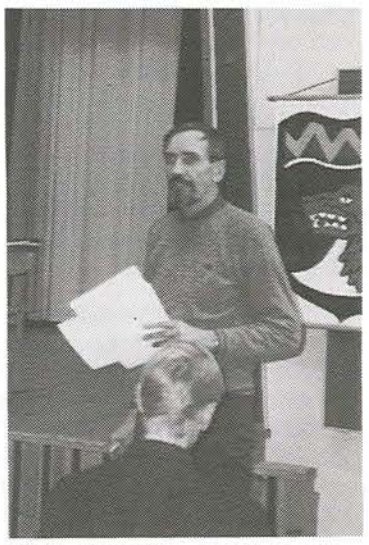
Iltaa jatkettiin tanssilavan luona ohjelman ja tanssin merkeissä. Arvatkin saatiin myydyksi. Hanuristi lopetti puolilta öin ja nuotiolla jatkui tarinointi pitkälle aamuun.

Sunnuntaiaamuna oli jokivarressa susien kokous. Vähän ennen puoltapäivää syötiin susilounas jonka jälkeen Toposen lipputangosta laskettiin Tunturiladun viiri. Se luovutettiin Njeälljelle, joka järjestää talvipäivät 1990. Susiaiset 1989 päättyivät lopputervehdyksiin joidenka myötä tunturilatulaiset saattoivat monta kokemusta rikkaampina lähteä kotimatkalle. Iloisiin tapaamisiin, missä sitten kohdataankin.

Risto



Kunnanjohtaja Sirpa Raitio — Uuraisten kunnan tervehdys.



Yrjö Suuniittu avasi syyskokouksen.



Ovtsilaisten perunateatteri ahkeroimassa.

Toposen luontopolku

Tehtävä 1. Mistä luonnonpuistostamme vedet virtaavat kolmeen mereen? a) Värriön- b) Mallan- c) Kevon luonnonpuistosta.
Tehtävä 2. Ennen oli vanhassa Lapissa Tenon kylä. Millä nimellä se nykyisin tunnetaan? Onko se a) Angeli b) Utsjoki c) Outakoski d) Karasjoki.
Tehtävä 3. Missä kuljet silloin kun ole kermien ja kuljujen verkostossa tai vyöhykkeessä? a) melotko tiheässä ruohikossa b) etsit ylityspaikkaa suolla c) vaellat vaivaiskoivua kasvavassa paljakassa d) tievaisessa männikössä?
Tehtävä 4. Minkä vesilinnun poikaset kehittyvät nopeimmin lentokykyisiksi? a) sinisorsan b) haapanan c) telkän d) tavin.
Tehtävä 5. minkä Suomen kaupungin nimeen sisältyy sellaisenaan kahden eläimen nimi perusmuodossaan?
Tehtävä 6. Mitä kertovat kirjainyhdistelmät SE ja NE retkeilijälle maastossa? Liittyykö ne a) ilmansuuntiin b) karttamerkkeihin c) ensiapuun?
Tehtävä 7. Vesissämme elää yksi kalalaji joka synnyttään eläviä poikasia. Onko se a) kolmipiikki b) kivinilkka c) Kampela?
Tehtävä 8. Mikä tunturityyppi on kysymyksessä? se on pitkä ylävä maanselän tapainen, paikoin metsäinen, paikoin puuton, jota vuomat katkovat. On kahden joen (myös pää- ja sivujoen) välissä jopa joen ja vuoman välissä. Poromiehen suosiossa oleva polkimispaikka. Jouduttaa vaeltajankin askelta. Onko se a) kielas b) selkä = tsielgi c) skaidi (= skäidi) d) tsorru?
Tehtävä 9. Mikä mahtaa olla rapulainen? onko se a) ravun loinen b) keskenkasvuinen rapu c) rapuruton saastuttama rapu d) rapulainen ravustaja?
Tehtävä 10. Tänä kesänä Lapissa huomiota herättänyt ametisti esiintymä sijaitsee a) Sodankylän b) Sallan c) Pelkosenniemen kunnassa?
Tehtävä 11. Oli tattien poimimisaika. Oliko herkkutatin lakki lähinnä a) ruskea tai tummanruskea b) vaalean tai tumman harmaa c) punainen tai kirkkaan punainen.
Tehtävä 12. Onko kuvassa näkyvä "herra" kovakuoriainen a) seppä b) karvari c) suutari?

Vastaukset sivulla 11.

Luontopolun kertomaa

Luontopolusta Tunturiladun luontotapahtymien yhteydessä on kasvanut perinne. Siinä pääsee tutustumaan kulloisenkin tilaisuuden pitopaikan luontoon ja ympäristöön. Joko yksin, sakissa perheen- tai väärtien kanssa. Tehtäväpaikoilla väärteiltä saa "parhaita vihjeitä" oikeista vastauksista, ja tietysti voi niitä myös itse antaa.

Tulee vain valita ne oikeat, sillä saattaahan väärtikin "muistaa väärin". Näin on syntynyt sosiaalinen kanssakäyminen joka palvelee Lapista, luonnosta ja retkeilyyn liittyvistä asioista kiinnostuneita jäseniämme. Näin pääsemme testaamaan ammentamiamme tietovarastojamme, silloin tällöin. Luontopolku tulisikin laatia yhä lukuisampia ihmisiä kiinnostavaksi tapahtumaksi. Ne meistä jotka harrastavat vaellusta kilpailutasolla, pitävät luontotietoutensa korkealla tasolla jo tämän vuoksi. Suurin joukko on kuitenkin meitä rivijäseniä jotka olemme luonnostaan retkeilystä kiinnostuneita, "tosta vaan lonkalta tyyliin".

Viime aikoina onkin kuulunut kritiikkiä että samat "ammattilaiset" siellä aina on kärjessä, kun palkintoja jaetaan. Luontopolku tällaisena kilpailumuotona saattaa vähentää osanottajamääriä meidän rivijäsenten keskuudessa. Jokainen meistä kuitenkin yrittää parastaan ja tekee parhaan tuloksensa tietomääriinsä nähden, oli lopputulos mikä tahansa.

Olisiko palkintojen arpominen kaikkien luontopolulle osallistujien kesken se oikea palkitsemismuoto?

Kuten olen havainnut niin kärkipään sijoitukset joudutaan arpomaan kuitenkin useamman saman pistemäärän saavuttaneen kanssa, kuten olisi käynyt nytkin.

Että tämä älyn ja onnen onki kunnolla kalastaisi, niin luontopolun kysymykset eivät saisi olla mielestäni liian helppoja eikä liian vaikeita, molemmilla on lamaannuttava vaikutus.

Kuitenkin vaikeusastetta pitää olla sen verran, että se käy kilpavaeltajille hyvästä harjoitukseta ja innostaa meitä tavallisia saappaan siirtelijöitä mukaan osallistumaan. Siis kilvoitelkaamme väärtit tässä jalossa taidossa!

Tähän perustuen arvoimme Toposen luontopolun palkinnot kaikkien osallistujien kesken. Tietysti on muitakin palkitsemistapoja, me kokeilimme tätä. Antakaa kuulua kommentteja!

Sateisesta säästä ja osin ajan puutteesta (aikaisesta hämärän tulosta) huolimatta, luontopolulta palasi väkeä iloisin ilmein ja keskenään herjaa heittäen. Osanotto oli kiitettävää luokkaa. Tulosten perusteella luontopolku osoittautui vaativaksi vaan ei ylivaikeaksi, koska kaikkiin kysymyksiin tuli useita oikeita vastauksia. Kenenkään silti yltäessä 12 oikeaan vastaukseen. Kahdeksan oikein oli neljällä henkilöllä, 7 oikein oli 7 henkilöllä, ja nollille ei mennyt kukaan. Joten motivaatiota jäi seuraavaankin luontopolkuun.

Luontopolun anti on molemminpuolista, se lisää luonnossaliikkujan tietoja ja taitoja. Luontopolun laatijalle se kertoo monenlaisia asioita, jos hänellä on aikaa analysoida tuloksia.

Tässä muutamia näkemyksiä Toposen luontopolulta.

- Selvästi erottuivat ne kerhot (ja henkilöt) joissa harrastetaan kerhotoiminnassa tai kerho-illoissa luontotietoutta. Esille tulivat voimakkaimmin kerhot Kolbma, Ovtsi, Njeallje ja Kavtsi.
- Tuloksen 8 oikein saavuttivat kokenut kilpavaeltaja kuin muutaman kuukauden kerhoon kuulunut noviisikin.
- Oli perheen jäsenten välisiä mittelöitä joissa useammassa pitemmän korren veti äitee.
- Oli ikäsusi-isän ja opiskelijapojan kisa. Nuoruus voitti yhdellä pinnalla. Tästä on hyvä jatkaa kisaa.
- Kuten edellinen osoitti, iällä ei ole merkitystä, tieto-taito ja oivallus ratkaisee.
- Oppiarvoilla ja titteleillä ei ole merkitystä luontopolulla. Palava innostus asiaa kohtaan tuntuu riittävän.
- Heikoimmaksi osoittautui suo- ja hyönteistuntemus.
- Vahvimpia lajeja oli sienet, luonnonpuistot ja ilmansuunnat.
- Tarkasti tunnuttiin luettavan sanomalehdet ja tallettavan muistiin nykytapahtumat Lapista. Vanhempi lappitietous kangerteli.
- Tuntureita käsittelevästä kysymyksestä selvittiin välttävästi. Sehän oli kotiseutuoppia Kiisalta.
- Tämä on "kovaa peliä pohjolassa". Ei silti oteta kalman vakavasti, vaan hymyä huuleen.
- Luontopolulla tavataan seuraavalla kerralla taas tätä kertaa viisaampina.

KIITOS KÄYNNISTÄ. **Muistiin merkitsi ARSKA**

Ikäsudet 1989

Ikäsusi n:o 68
Anna-Liisa Hietala



Anna-Liisa on kotoisin seudulta, jossa ennen aikaan rauta ei ruostunut ja nimismiehet olivat lyhytikäisiä. Sieltä pohjanmaan lakeuksilta, tarkemmin Lapualta. Väärtien ja tuttujen kesken hän on "Annukka".

Lappi tempaisi lumoihinsa Annukan ensimmäisen kerran v. 1962, jolloin jotos vei Ylläkselle. Tästä alkoivat tunturissakäynnit ja erävaellukset, joita viime syksyyn mennessä oli kertynyt 51 kertaa.

Vaellukset ovat suuntautuneet eri puolille Lappia isommissa ja pienemmissä porukoissa. Itse metsän kuningas mesikämmenkin on tullut tavattua muutamalla jotoksella, viimeksi susiviikolla v. -79 Sarmin kairassa. Lapin retket ovat edelleen Annukan ohjelmissa.

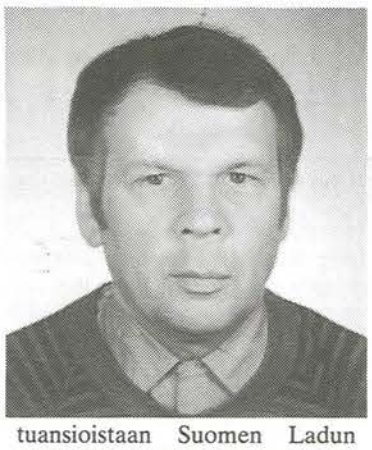
Tultuaan v. 1964 Jyväskylään Annukka liittyi paikalliseen latuyhdistykseen ja toimi sen eri toimikunnissa ja tehtävissä.

Tunturilatuun hän liittyi v. 1968 ja vihittiin tunturisudeksi n:o 681 samana vuonna. Tunturiladun johtokuntaan hän kuului vuosina 1984–1987. Annukka oli järjestämässä v. 1986 Tunturiladun 40-vuotisjuhlia Dipolissa ja juhlasusiaisia Susikyrössä. Juhlien onnistumisen takeena oli Annukan tyyliksäästi ja hienotunteisesti hoitama juhlapuukko-projekti. Annukka on osallistunut myöskin kämppätalkoisiin.

Paikallisen tunturikerhon Ovtsin aktiivisiin kantaviin voimiin Annukka on kuulunut jo ennen Ovtsin olemassa oloa, osallistuen alustaviin perustamiskokouksiin sihteerinä ja pitäen luetteloa Keski-Suomen tunturisusista. Tunturikerho Ovtsin perustavana jäsenenä hän on toiminut mm. kerhon puheenjohtajana vuosina 1984–85. Monet ovat ne kerhon tapahtumat, joissa Annukka on toiminut moottorina ja organisaattorina. Mainitsemisen arvoisia ovat ainakin Peurungan ja Toposen susiaiset, Tunturiladun talvipäivät, tunturikerhojen palaverit ja Saamelaiskäsityötapahtuma.

Annukka on saanut aktiivisesta toiminnastaan tunnustuksena Suomen Ladun pronssisen ansioplaketin ja hopeisen ansiomitalin. Ovtsi on palkinnut hänet Vanttuut-taululla ja rukkasilla.

Ikäsusi N:o 69
Pentti Koivistoinen



Aloittanut retkeilyn Lapissa jo viisikymmenluvulla. Susivaellus Saariselällä 1961. Senjälkeen vaelluksia ja eräretkiä vuosittain niin Itä- kuin Länsi-Lapissa. Viime vuosina myöskin Ruotsin Lapissa.

Ollut mukana kämppätalkoissa Kiisalla kaikisa rakennustalkoissa ja Susi-Kyrön talkoissa tällä vuosikymmenellä.

Osallistunut latutoimintaan monella tavalla viimeiset parikymmentä vuotta Pielisen Ladussa, ollen sen puheenjohtajakin yksitoista vuotta. Saanut latuansioistaan Suomen Ladun pronssisen ja hopeisen ansioplaketin, hopeisen ansiomitalin sekä Suomen Urheilun hopeisen ansiomitalin kullatuin ristein ja Hiihtoliiton hopeisen merkin. Toiminut erävaelluksen SM-kilpailujen johtajana kaksi kertaa Lieksassa ja osallistunut ensimmäisiin kilpailuihin Saariselällä. On kyykänheiton ladun Suomen mestari.

Suorittanut viimeksi kuluneena kesänä Haltin-vaelluksen ja ollut mukana puunkaato ja rakennustalkoissa Kyrössä. Kuuluu tunturikerho Kumpen perustajiin Pohjois-Karjalaan ja susiaisten järjestäjiin Lieksassa 1985. Ollut mukana siltatalkoissa Ivalojoella.

Johtajasudet 1989

172. Hulkkonen, Pauli Jyväskylän mlk
Susi N:o 1174/75

Mitään korkean paikan kammoa ei Pauli pode, sen osoitti hänen keikkumisensa ylimmillä tukipylväillä vuosi sitten Ivalojoen siltatalkoissa, joten myöskin yli 1000 metrin huippuja on kertynyt tälle vaeltajalle 10 kappaletta ja vähän alempien määrä on 36 huippua. Eräretkeily on Paulilla suuntautunut kairassa itään ja länteen ja talvella suoritettuja retkia on 5 sekä kesällä 6. Itse hän on suunnitellut ja johtanut 7 eräretkeä. Johtajasusivaellus on suoritettu vuonna 1987 alkaen Utsjoelta Paistunturien, Muotkatunturien ja Lemmenjoen kp-Kultalan kautta Ivaloon ja matkaa kertyi tällä 13 vrk kestäneellä vaelluksella yli 400 km. Harrastusnäytteenä hän on suunnitellut Lapin retkeilun suunnittelua, retkimuistiinpanoja ja retkien seurantaa helpottavia lehtiöitä erityisesti kerhotoimintaan sovellettuna sekä kerhon jäsentietokortin. Nämä kortistot ovat vapaasti julkistettavia myös muiden kerhojen käyttöön, ei kuitenkaan painotuotteina myytäviksi tarkoitettuja.

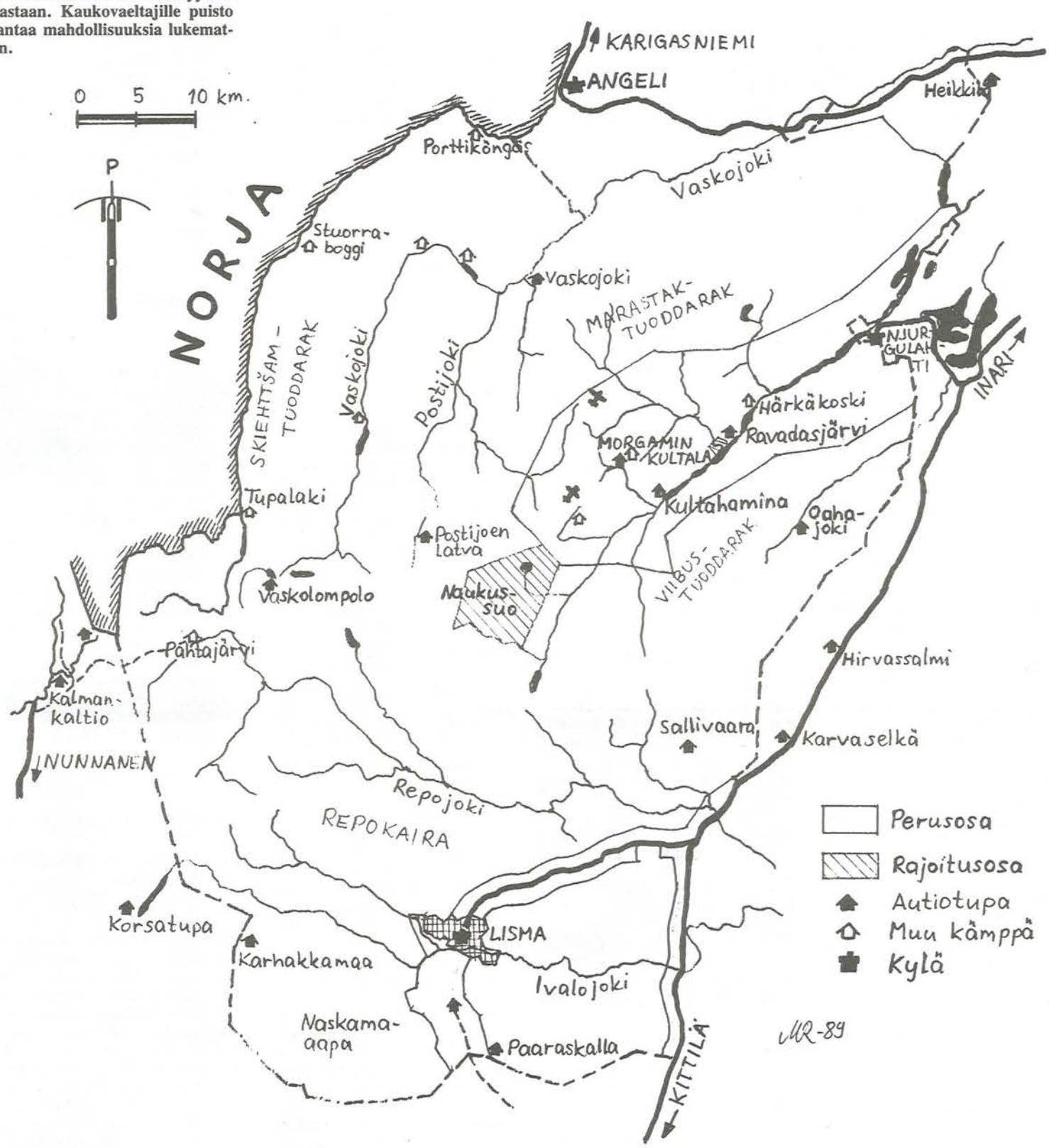
Tunturisudet 1989

N:o	Nimi	Er	Kä	Hu
1533	Aho, Aimo, Turku	4	5	16
1534	Akaan-Penttilä, Eero, Espoo	7	1	23
1535	Holopainen, Sinikka, Jyväskylä	6	7	24
1536	Järvi, Leo, Tampere	8	12	27
1537	Klemetti, Yrjö, Kajaani	20	7	30–40
1538	Koistinen, Raili, Pyhäselkä	10	5	16
1539	Komulainen, Aija, Kajaani	8	2	18
1540	Mustonen, Ilma, Sotkamo	7	–	24
1541	Pyökkimies, Erkki, Jyväskylä	9	1	24
1542	Ratava, Heikki, Imatra	7	–	20
1543	Ratava, Kaarina, Imatra	7	–	20
1544	Ruppa, Lauri, Kuopio	11	3	30
1545	Saksa, Juhani, Jyväskylän mlk	15	11	14
1546	Sara, Ulla, Tuusula	24	16	27
1547	Tiira, Erkki, Kouvola	5	15	20
1548	Toivonen, Anne (Jaspis), Turku	5	16	24
1549	Wanhatalo, Katriina, Jyväskylän mlk	15	10	lukemattomia

Er = eräretket
Kä = muut käynnit
Hu = huiput

Lemmenjoen kansallispuisto

Suomen suurin kansallispuisto on todellista erämaata, joka tarjoaa retkeilijöille hienoja kulkumaastoja, mielenkiintoisia nähtävyyksiä ja elämyksiä, jos osaa niitä ottaa vastaan. Kaukovaeltajille puisto on läpikulkupaikka, joka kuitenkin antaa mahdollisuuksia lukemattomiin vaihteleviin reittivaihtoehtoihin.



Ensikertalaiselle ja miksei myös harvemmin Lemmenjoella käyville alueen retkeilytiedot ja -palvelut sekä säännöt ovat vaikeasti saatavissa. Ne myös muuttuvat jatkuvasti. On ikävä yllätys todeta vasta paikan päällä, ettei retkisuunnitelmaa voida noudattaa. Uudelleen improvisoituna retkestä saattaa tulla päätöntä poukkoilua puoleen ja toiseen. Seuraavat tiedot perustuvat Metsähallituksen julkaisemiin Lemmenjoen kansallispuiston esitteisiin sekä sääntöihin, muihin oppaisiin ja omiin havaintoihin vuodelta 1989.

Otteita järjestyssäännöstä

Lemmenjoen kansallispuisto on yleiseksi nähtävyydeksi tarkoitettu luonnonsuojelualue, jonka tehtävänä on säilyttää pohjoisen Lapin erämaaluontoa. Perinteiset saamelaiselinkeinot sekä niiden luomat rakenteet ovat olennainen osa luonnonpuistoa.

Kansallispuisto on jaettu kolmeen vyöhykkeeseen, joilla on erilaiset liikkumis-, leiriytymis- ja tulentekomääräykset:

Perusosissa, joita on Lemmenjokilaakso ja kulta-alueet, kansallispuiston koilliskärki Vaskojoella, Naskaman ja Paaraskallan seutu, sekä autiotupien ja Sallivaaran poroerotuspaikan ympäristöt kilometrin säteellä, on leiriytyminen ja tulenteko sallittu vain osoitetuilla paikoilla. Telttailualueita on Lemmenjokilaaksossa ja kulta-alueella 12 kpl. Niille on rakennettu tulisijat, polttopuusuojat, käymälät ja jätesäiliöt.

Rajoitusosissa leiriytyminen on kielletty ja liikkumisesta on omat sääntönsä. Ravadaskönkään rajoitusosassa saa kulkea vain merkityillä poluilla ja Naukussuon rajoitusosassa liikkuminen on kokonaan kielletty 1.5.–20.7. välisenä aikana.

Erämaaosassa leiriytymispaikan saa valita vapaasti ja avotulen teko on sallittu palo- ja pelastustointa koskevassa laissa mainituin edellytyksin. Tulentekoon saa käyttää vain kuivia oksia, risuja sekä muuta vähäarvoista puuta. Maapuiden runkojen sekä leiriytymisessä tarvittavien tukipuiden ottaminen edellyttää metsähallituksen antamaa lupaa.

Kansallispuistossa saa liikkua jalan, hiihtäen, soutaen, meloen tai porolla. Moottorikäyttöisten maakulkuneuvojen ja moottoriveneiden käyttö on kielletty. Paikallisille asukkaille ja poronhoitotyössä toimiville on maastoajoneuvoliikenne sallittu tietyin edellytyksin. Kullanhuuhdonta-alueella on osoitettuna muutamia kelkkareittejä valtausten huoltoajoa varten.

Saavutettavuus

Maantiet sivuavat kansallispuistoa pohjoisessa, idässä sekä lännessä ja lisäksi vielä Lisman sekä Naskaman tiet menevät puiston alueelle. Sopivia vaellusten lähtöpaikkoja ovat Njurkulahti, Angeli ja Kalmankaltio. Myös Nunnasesta ja Puljusta monet aloittavat poikki kairan vaelluksen, sillä näihin kyliin pääsee postiautolla.

Njurkulahtea voisi sanoa "Lemmenjoen retkeilykeskukseksi", sillä kylässä on monipuolista matkailupalvelua, majoitusta, sauna, kahvio, kioski ja posti. Puiston vartija asuu Njurkulahdessa ja puiston informaatiotaulu seisoo jykevästi tien poskessa. Inarista on päivittäin (talvisin ei lauant.) postiautoyhteys Njurkulahteen ja moottoriveneliikenteen iltavuoro on sovitettu sen aikataulun kanssa sopivaksi.

Vaeltajan kesäreitit

Lemmenjoen kansallispuiston sydänosa on kesävaeltajalle ihanteellista maastoa. Helppokulkuisia männikkökankaita on paljon, suot pieniä, tunturit loivapiirteisiä ja suhteellisen matalia, eikä niillä esiinny rakkaa. Siksi monet tyytyvätkin kiertelemään vain Maaresta- ja Viibustuntureita. Vain Lemmenjoen latvat ja Vaijoki sekä näihin laskevat sivupurot ovat uurtaneet uomansa niin syvään kuruun, että niiden ylittämistä rinkka selässä kannattaa harkita toisenkin kerran.

Puiston eteläosien suuret suoalueet sekä leveät Repojoki ja Ivalojoki asettavat jo selviä rajoituksia vaeltamiselle kesällä. Länsiosassa Kietsimätuntureilta ja Vaskojoen latvoilta löytyy yllättävän hienoja kulkumaastoja, jos kohta kelvottomiakin.

Kansallispuiston sydänosiin kulkevista suurin osa aloittaa retkensä Njurkulahdesta. Kylästä lähtee merkitty polku, joka seurailee aluksi Lemmenjoen kaakkoisrantaa. Serakkajoen suun lähellä on kahluupaikka, mutta viimeistään Härkäkoskella on vaihdettava luoteisrannalle ja parhaiten se tapahtuu kosken niskalla olevalla venelossilla. Ravadaskönkäällä, mikä on puiston ehdoton nähtävyys, merkitty reitti kulkee Kultahaminaan joskus kaukanakin rannasta laakson luoteisreunalla. Reitti jatkuu sitten Morgamin Kultalan sekä Jäkälä-äytsin kautta Ravadasjoelle ja takaisin Ravadaskönkäälle. Tällä kansallispuiston perusosassa kulkevan reitin varrella on useita telttailualueita, muuallahan ei saakaan leiriytyä.

Parhaimman käsityksen Lemmenjokilaaksosta saa pitkän jokiveneen kyydissä. "Petronella" kiidättää parissa tunnissa sen matkan mihin kävellessä menisi päivä. Veneessä istuessa voi katsella maisemia esteettömästi joka suuntaan. Matalan veden aikaan vene juuri ja juuri ylittää hiekkasärkät jokimutkissa ja parissa, kolmessa koskessa matkustajat joutuvat kävelemään rantoja pitkin, sillä aikaa kun venettä sauvotaan koskea ylös. Saattaapa matkustajat joskus joutua vetämään venettä.

Kultahamina on pitkien vaellusten eräänlainen solmukohta. Sen kautta kulkevat "merkitsemättömät ikimuistoiset" vaellusreitit itään Hammastunturiin ja länteen kohti Nunnasta. Kämpältä lähtee polku, joka vie Morgam-Viibukselle. Polulla on Lemmenjoen ylittävä pitkä silta sekä pitkospuita, joita kevättulvat järjestelevät oman mielensä mukaan.

Lemmenjoen moottoriveneliikenne

Aikataulu kesällä 1989

15.6.–22.6. vain iltavuoro päivittäin
23.6.–20.8. aamu- sekä iltavuoro päivittäin
21.8.–15.9. vain iltavuoro päivittäin

Njurgulahti	**10.00**	**17.15**
Kultasatama	**11.30**	**18.30**
Kultasatama	**11.40**	**18.40**
Njurgulahti	**13.00**	**20.00**



Pitkien sateiden jälkeen Postijoesta joutuu etsimään ylityspaikkaa. Kullanhuuhdonta-alueelta tuleva liete on värjännyt joen sameaksi joten sen syvyyttä ei voi rannalta käsin arvioida. Pitkällä scipäällä tutkaillen kahluupaikka löytyy, yleensä kosken niskalta jossa virta on heikko. Koskessa tämä vellova, samea vesimassa on pelottavan näköinen. Miessijoen ja Postijoen vesi on aina Vaskojoelle asti juomakelvotonta ja kalatonta.

Morgamojan Kultala eli Pellisen kämppä on ollut kulta-alueen keskuspaikka, jossa kaikki retkeilypolut nykyään yhtyvät. Kohti Jäkälä-äytsiä ja Miessiä menee vahvasti tallattu polku ja Pellisen laella, tasaisella tunturinummella, kukkii yksinäinen huumorin kukka eli viitta, jossa lukee: Miessinmaa (älä tallaa nurmikoita!).

Maarestatuntureilta länteen olevaa maastoa on usein kuvailtu vaikeaksi kulkea. Postijoen latvan suot hidastavat kyllä kulkemista, mutta eivät millään tavalla estä vaeltamista. Suo-ojat ovat kapeita ja syviä, normaaliveden aikaan yli hypättäviä, mutta runsaiden sateiden jälkeen ne saattavat levitä kymmeniä metrejä. Postijoki ja Vaskojoki eivät myöskään aiheuta ylipääsemätöntä estettä, sillä kahlaaminen on mahdollista monessa koskessa.

Vaskojärveltä Vaskolompoloon kuljettaessa joen ranta on vaikeakulkuista, mutta ylempää löytyy runsaasti joen suuntaisia poropolkuja. Usein nämä polut kulkevat sellaisessa koivuviidakossa, ettei läpi tahdo nähdä – eikä päästä! Lähes puuttomat Vaskonkuolpunat ovatkin sitten vaeltajan unelmamaastoa.

Kietsimäkuolpunoita pitkin pääsee helposti Repojoelle tai Pahtajärven porokämpälle, josta edelleen traktoritietä pitkin Kalmakaltioon. Tavattoman laajan Peltotunturin ylittäminen muualta kuin tietä pitkin, on epätasaisen ja pehmeän maaston takia raskasta.

Reittinä mielenkiintoinen olisi Kitsimätuntureiden selänne. Sitä pitkin kulkiessa joutuu tosin nousemaan ja laskemaan paljon, mutta näköalat ovat laajat. Maisemat ympäristön suomaille sekä niiden takaisille tuntureille ovat hienot.

Pohjoiseen Muotkatuntureiden suuntaan kuljettaessa on selvä kauttakulkupaikka Koskenniskan silta Vaskojoella. Etelään päin voikin sitten kulkea mistä kautta vain, sillä selvästi kokoavaa maastonkohtaa ei sillä suunnalla ole. Ehkä helpoin reitti kohti Puljun kylää kulkee Repovaaran, Jolkkavaarojen sekä Korsatunturin kautta.

Talvireitit

Talvellakaan maasto ei aseta esteitä vaeltamiselle muualla kuin Lemmenjokilaaksossa. Härkäkosken ja Lemmekäsjärven välillä ei ole järkevää reittiä laakson ylittämiseen.

Härkäkosken alapuolelta nousee matala purokuru kohti Villinkijoen latvoja ja se on helpoin reitti Oahojoen kämpälle sekä Hammastunturin suuntaan. Muualla Lemmenjoen kaakkoisranta on niin jyrkkä, ettei ahkion tai rinkan kanssa kannata yrittää ylösnousua. Tosin joku on vetänyt ahkion Kultahaminasta Morgam-Viibukselle. Kultahaminasta Pellisen kämpälle on paras reitti "Hengenahdistuksen mäen" polku, jossa talvella on aina latu tai kelkkajälki.

Jos kevättalvella alkaa tosissaan suveta niin Lemmenjoen laaksossa on selvästi lämpimämpää kuin muualla. Muutamina keväinä on omakohtaisesti todettu, että vaikka laaksossa sataa vettä ja hanget upottavat, niin ylemmäksi tunturiin noustessa kelit paranevat ja pakastaa. Pitkän lämpökauden jälkeen myös Lemmenjoki lainehtii sulaneesta lumesta. Tarvitaan uppoamaton ahkio sekä pitkävartiset saappaat että selviytyy joelta pois.

Autiotuvat sekä muut kämpät

Lemmenjoen kansallispuiston alueella on vaeltajan kannalta sopivasti avoimia kämppiä ja muutamat autiotuvat alueen reunoilla antavat mahdollisuuden hyvien vaellusreittien suunnitteluun. Viime vuosien aikana metsähallitus on kunnostanut alueen autiotupia ja rakennellut puuvajoja, keittokatoksia ja käymälöitä sekä kannellisia jätekuoppia leirialueille. Autiotuvat ovat hyvässä kunnossa ja siistejä.

Alueella olevat rajavartiotuvat ovat lukittuja paitsi Paskaojan tupa Vaskojoella. Kullankaivajien asunnot sekä komeat valvontatuvat ovat luonnollisesti lukossa. Porokämpät ovat lukittuja tai lukottomia, mutta voivat olla purettujakin, joten niiden varaan ei retkeään kannata suunnitella. Seuraavat autiotuvat kansallispuistossa ja sen rajojen läheisyydessä ovat varmasti avoimia:

Ravadasjärven autiotupa Lemmenjokilaaksossa lähellä Ravadasköngästä on kaksiosainen talvikäyttöinen hirsikämppä, jossa on tilaa noin 20 hengelle.

Kultahaminan kämppä sijaitsee Lemmenjoen venereitin päätepisteessä ja kulta-alueelle vievän polun alkupäässä. Talvikäyttöisen kämpän avoimella puolella makuulaverit 6 hengelle. Kämpän omistaa Lapin Kullankaivajien Liitto. Pihapiirissä on iso lautarakenteinen kota, jonka sisällä on avoin tulisija.

Morgamojan Kultala eli Pellisen kämppä sijaitsee kulta-alueen keskustassa. Talvikäyttöisen hirsikämpän avoimella puolella on tilaa 8 hengelle.

Vaskojoen autiotupa sijaitsee Puordnajoen suulla ja sen avoimella puolella on tilaa 8 hengelle. Talvikäyttöisessä majassa on avotakka. Tuvan omistaa ja sen huoltaa Ilmavoimien Lapinmajasäätiö.

Postijoen latvan autiotupa sijaitsee pari kilometriä joen latvalammesta alavirtaan päin. Talvikäyttöisen majan lavereilla on tilaa noin 12 hengelle.

Vaskolompolon autiotupa sijaitsee Vaskojoen latvalammen rannalla. Talvikäyttöisen hirsikämpän lavereilla on tilaa noin 12 hengelle.

Oahojoen autiotupa sijaitsee Oahojoen kahden latvahaaran yhtymäkohdassa. Talvikäyttöisen hirsikämpän lavereilla on tilaa noin 12 hengelle.

Paaraskallan tupa sijaitsee kansallispuiston eteläosassa Uurrekarkia-tunturista luoteeseen. Tyydyttävässä kunnossa olevassa talvikäyttöisessä hirsikämpässä on takka ja tilaa noin 7 hengelle.

Housuselän Karhakkamaan porokämppä sijaitsee Korsatunturista noin 6 kilometriä kaakkoon päin. Talvikäyttöinen hirsikämppä on tyydyttävässä kunnossa, lämmityslaitteena on avotakka ja majoitustilaa on noin 12 hengelle. Erämaapuhelin!

Naskaman porokämppä sijaitsee Naskama-aavan itälaidalla vanhan poroaidan vierellä. Tyydyttävässä kunnossa olevassa lautarakenteisessa kämpässä on takka ja majoitustilaa 6 hengelle. Erämaapuhelin!

Kansallispuiston rajojen ulkopuolella ovat seuraavat autiotuvat:

Kalmankaltion autiotupa sijaitsee Käkkälöjoen varrella lähellä Kalmankaltion rajavartioasemaa. Talvikäyttöinen kämppä on hyvässä kunnossa, korjattu täysin kesällä -89. Lavereilla on tilaa 4 hengelle ja lattialla 6–8 hengelle.

Jorbavaarrin rajavartiotupa sijaitsee Jorbavaarrin ja Peltotunturin välissä. Pieni tupa on yleensä ollut avoinna, mutta tarkoitettu ensisijassa rajavartijoiden partiotuvaksi.

Korsatupa sijaitsee Korsajärven eteläpäästä noin kilometrin lounaaseen päin. Talvikäyttöinen hirsikämppä on tyydyttävässä kunnossa ja siinä on takka sekä majoitustilaa 6 hengelle. Autiotupa sijaitsee moottorikelkkareitillä. Erämaapuhelin!

Muita mahdollisia autiotupia tai muita yöpymispaikkoja, joista ei ole annettu virallista tietoa ovat seuraavat:

Heikkilän autiotupa entisen Tirron – Angelin polkutien varrella on pieni 4 hengen tupa.

Karvaselän kämppä Pokka – Menesjärvi tien varressa on pieni 4 hengen entinen "kummituskämppä". Erämaapuhelin!

Hirvassalmen ministerikämppä on poroerotuspaikan läheisyydessä.

Sallivaaran poroerotuspaikka on entisöity ja siellä on porotalouden komeana muistomerkkinä erotusaitoja sekä kämppiä.

Erämaapuhelimet ja muut avunhakupaikat

Erämaapuhelimia on seuraavissa paikoissa:
Jäkäläpään ja Martiniiskonpalon lentokentillä. Autiotuvissa Karvaselkä, Naskama, Karhakkamaa ja Korsatupa. Pahtajärven lukitulla porokämpällä on myös puhelin ja luonnolliseseti Angelin, Njurgulahden ja Lisman kylissä. Rajavartioasemia on Angelissa ja Kalmankaltiossa.

Hätätilanteissa apua voi hakea myös rajavartioston partiotuvista tai kansallispuiston valvontatuvista. Vaikka niillä ei ketään sattuisi sillä hetkellä olemaan, niin viestin voi aina jättää. Partiomajoja ovat Porttiköngäs, Stuorraboggi, Tupalaki, Vaskojärvi ja Paskaoja Vaskojoella. Valvontatupia on Morgamojan Kultalan lähellä Läskikurussa, Vaskojoen Siikajärvellä, kulta-alueella Tivoli sekä Puskujoki. Lemmenjokilaaksossa on Härkäjärven kämppä osoitettu valvontatuvaksi, mutta myös vuokrakämpäksi.

Virkistyskalastus

Retkeilijä, joka aikoo kalastaa kansallispuistossa, tarvitsee **kuitin pohjoisten kuntien kalastuksenhoitomaksun** suorittamisesta ja **metsähallituksen virkistyskalastusluvan Lemmenjoki – Käkköläjoki.** Muualla Suomessa tarvittava henkilökohtainen kalastuskortti ei kelpaa Inarin, Utsjoen ja Enontekiön kunnissa.

Lemmenjoen – Käkkälöjoen virkistyskalastuslupia myydään mm. Njurgulahdessa sekä Kalmankaltion rajavartioasemalla. Metsähallituksen Kalastuspaikkaoppaan selostuksesta on vaikea saada selville, mikä on luvallista kalastusaluetta. Kalastusluvan mukana saa karttaluonnoksen, joka selvittää lupa-alueen. Tämän karttaluonnoksen teksti on ristiriidassa itse karttapiirroksen kanssa. Teksti selostaa: **"– valtion vesialueet Lemmenjoen vesistössä Taivaljärvestä ylöspäin –"**, mutta karttapiirroksen mukaan Lemmenjoen latvat ja Lemmekäsjärvi sekä Vaijoki eivät kuulu lupa-alueeseen. Toinen tulkinnanvarainen kohta on: **"– Morgamojan, Postijoen latvan ja Vaskolompolon autiotupien kautta johtavan reitin varrella 1 kilometrin etäisyydellä olevat vedet –".** Kyseistä reittiä ei ole merkitty maastoon eikä karttoihin. Lupa-aluetta on myös Enontekiön puolella Käkkälöjoen vesistö Kalmankaltiosta ylöspäin, lukuunottamatta Hietajärviä.

Kullanhuuhdonta

Lemmenjoen kansallispuistossa on kullan etsintä ja huuhdonta sallittu kaivoslain mukaisilla valtauksilla ja kaivospiireissä käsinkaivuumenetelmin. Koneellisen kullankaivuun kohtalo on tällä hetkellä avoin, koska järjestyssääntö on tältä osin uudelleen käsiteltävänä. Retkeilijä sekä turisti saa etsiä kultaa vain **valtauksilla ja valtauksen omistajan luvalla.**

Lemmenjoen kartta

Paras kartta Lemmenjoen kansallispuistosta on vuonna 1989 ilmestynyt ulkoilukartta "Lemmenjoki" mittakaavassa 1:100'000. Kartta kattaa laajan alueen aina Nunnasesta Inariin ja Angelista Puljuun sekä Purnumukkaan. Kartta on täydellinen. Siinä on tuotu esille kaikki retkeilijälle hyödylliset tiedot mitä kartassa yleensä voi esille tuoda.

MR





Kaamoksessa

Joulukuun ensimmäisellä viikolla tehty kaamosvaellus Saariselällä hiihdettiin ennakkosuunnitelmien mukaan. Lumitilanne oli vaihteleva, – hyvä, ladunteko ei ollut ylettömän vaivanloista, – ja huono, varsinkin Suomun varren louhikot koetteli suksia, ahkioita ja luonnetta.

Kuljimme reittiä Kiilopää – Rautulampi – Lankojärvi – Porttikoski – Sudenpesä, jossa olimme kaksi yötä. Takaisin tulimme samaa latua. Lämpimästä alkutalvesta johtuen vesistöjen ylitykset oli tehtävä varoen.

Sudenpesältä teimme päiväkäynnin Muorravaarakkaan. Tarkoitus oli käydä huipulla, mutta kova, kylmä tuuli tuntui jo Pirunportissa tarpeeksi "arktiselta".

Lähtöhetkellä oli Kiilopäällä +2°C. Matalimmillaan lämpö oli Itsenäisyyspäivän iltana, −30°C. Useimmiten mittarilukema oli −10°C−−20°C välillä. Kirkkaista ilmoista huolimatta revontulia ei ollut kuin yhtenä iltana ja silloinkin melko vaatimattomat. Myöskään kaamoksen kajot eivät olleet komeimmillaan.

Ensimmäistä kaamosretkeään tekevät tuumailivat ensimmäisenä iltana että miten pitkät, pimeät iltapuhteet kuluvat. Huoli kuitenkin unohtui. Pientä puuhaa riitti. Normaalien tupa-askareiden lisäksi korjailtiin kivikoissa kolhiintuneita ahkioita ja vanhuuttaan rikkoutuneita siteitä.

Nukkumaanmenohetkeksi sovimme ajan klo 21.00. Sitä aikaisemmin ei petiin saanut mennä. Ritualinomainen iltajuoman tarjoulu alkoi klo 20.45. Sen jälkeen tulpat korviin ja pussiin!

Väiski piti huolen että lähimme jo hämärän aikaan liikkeelle. Tuville tulimme ennen pimeää. Täysin pimeää ei puolikuun ja lumen vuoksi tullutkaan. Kuun puolikaskin valaisee kun sähkö ei ole sen kanssa kilpailemassa.

Yhtenä iltana −16° pakkasessa kokeilimme mukana olleen retkikeittimen kaasupoltinta. Vaikka käytetty kaasu oli ns. talvikaasua kaipaa systeemi kehittelyä ollakseen pakkasolosuhteissa käyttökelponen.

Kaamoksen aikaan vaellettaessa on varauduttava kylmään ja pimeään. Silloin ei kuljettavan matkan pituus ole merkittävä. Lähinnä vaellus on tilanteessa olemista ja sen kokemista.

Tuvalle tultaessa on se melkein poikkeuksetta kylmä. Myöskään aamupakkanen ei päivän mittaan laske kuten kevät-talven retkillä, pikemminkin päinvastoin.

Kaamosretkeä suunnittelevan on syytä etukäteen tiedostaa ne seikat jotka tulevat vastaan tähän aikaan vaellettaessa. Yllätyksille jäi siltikin varaa.

Kokemuksena kaamosvaellus on mielenkiintoinen joka kannattaa kokeilla jos siihen on mahdollisuus.

Meitä oli vaeltamassa seitsemän retkeilijän joukko. Kuusi miestä ja yksi nainen. Retken aikana heitimme kuulta Lumikista ja 7 kääpiöstä, joista se Viisas on jäänyt kotiin.

Näin jälkeenpäin tuntuu siltä, että matkaa teki Lumikki kuuden Viisaan kanssa!

TC

Lankojärven ylitys turvallisuussyistä yksitellen ahkiot vyötäröltä iroitettuna. (Yllä)

Retkeläiset Kiilopään pihassa. **Kuvat: Pentti Hyytiäinen**

Lapin linnuista ja eläinten lumijäljistä

Lapin talvinen luonto on hiljainen ja ankara. Vaikka lumen päällä ei näykään paljon elämää, niin hangen ja jään alla eletään. Helmikuisella hiihtovaelluksella näkee muutaman lintulajin ja eräiden eläinten jälkiä. Jotta oppisimme tuntemaan Lapin luontoa paremmin, kannattaa jo etukäteen valmistautua hiihtovaelluksiin.

Kun hiihtää helmi–maaliskuussa Lapin tuntureilla, niin linnuista voi nähdä korpin, tunturinotkelmassa asustavan kiirunan ja koivuissa hyörivän urpiaisparven. Metsissä vaellettaessa lajimäärä kasvaa, sillä siellä voi pelästyä jaloista lähtevän riekon naurua, lahopuuta koputtavan pikku-, pohjan- tai käpytikan tai peräti palokärjen. Joku onnekas voi nähdä lintujen kunninkaan, kotkan, sillä aikuiset kotkat asustavat koko talven pesimäelueillaan. Kämppien läheisyydessä kuuluva vinkuna ei kuulukaan itkevälle lapselle, vaan kuukkelille, joka on pelottavien äänten mestari.

Talviset eläintenjäljet kiehtovat, vaikka joskus onkin vaikea määrittää jälkien tekijää. Porojen jäljet on helppo tuntea. Samoin metsissä asustavien hirvien jäljet. Ketun jälkijono kuuluu myös helposti tunnettaviin asioihin, kuten jäniksenkin jäljet. Rusakkoahan Lapissa ei ole. Ahman ja ilveksen jälkiä on jo vaikeampi tuntea, varsinkin, jos jäljet ovat pehemeässä lumessa. Kovassa lumessa näkyy, että ilves pitää kyntensä kissojen tapaan piilossa. Karhu nukkuu huhtikuun puoliväliin asti talviunta, joten sen jälkiin voi törmätä vasta huhtikuun lopulla.

Pienemmät jäljet tuottavat jo ongelmia. Oravan hyppyjäljet havumetsien lumessa tuntenee jokainen, mutta näädän ja minkin jälkien erottaminen toisistaan vaatii jo jälkimestarin. Yleensä minkki ei lähde helpolla kulkemaan pois jokilaaksoista, vaan pikemminkin se kulkee joki- ja purolaaksoja. Toinen vesien ystävä, saukko, sen sijaan kulkee jopa isojenkin vedenjakajien halki. Sen liukujäljet ovat helposti määritettävissä. Myyrien jälkiä harva tuntee ja se vaatiikin asiantuntijaa.

Huhtikuussa Lapin luonto vilkastuu. Koskikarat saapuvat koskiin. Pulmuset ilmestyvät tunturien pälville, kiirunat pitävät "korisevaa" soidintaan ja öisin melskaavat riekot ja helmipöllöt. Päivällä korpit ja kotkat esittävät taiturimaisia lentonäytöksiä. Suurmempiin sulapaikkoihin ilmestyvät joutsenet, isokoskelot ja uivelot. Hutikuun lopussa. Lappiin ehtivät ensimmäiset sinisorsat, telkät ja tukkasotkat. Maalikylille ehtii etelämpänä talvehtinut harmaatakki eli varis.

Vaikka Lapin talvinen luonto onkin hiljainen, niin lähes joka tunti sieltä kuitenkin löytää jonkun elollisen, kun ottaa sen tehtäväkseen. Varmasti moni tunturilatulainen on lähdössä keväiselle hiihtovaellukselle. Nyt olisi mukava tietää, missä näkyvät ensimmäiset pulmuset ja laulujoutsenet. Eli kirjaapa näistä lajeista paikka (esim. kopio kartasta tai 1:100 000 kartan nimien perusteella paikan kuvaus), aika, havaitut linnut ja havainnon tekijä. Lähetä havaintosi allekirjoittaneelle os. Kalevantie 15 A 22, 23500 Uusikaupunki 31.5.1990 mennessä, niin kokoan havainnoista jutun karttoineen syksyn lehteen.

Antti Karlin





In Memoriam

Airi Turunen kuoli sydänleikkaukseen Helsingissä 14.10. Hän oli Karjalan tyttöjä Kavantsaarelta. Äitinsä kuoltua hän joutui vanhimpana lapsena huolehtimaan suuresta sisarusparvesta. Kun Karjala menetettiin perhe muutti Tampereelle. Airi muutti myöhemmin Helsinkiin. Täällä hän liittyi Kalliolan retkeilijöihin. Vuonna -59 hän liittyi Tunturilatuun, ja oli mukana sunnuntai vaelluksilla Nuuksioon sekä Latukalliolle.

Erittäin aktiivisesti Airi oli mukana Susikyrön rakennus talkoissa. Myös Kiisajärven rakennustalkoissa hän toi kortensa kekoon.

Hän oli innokas Lapin kävijä, kävi myös kesällä -72 Jotunheimillä vaelluksella.

Airi oli rauhallinen ja mukava retkitoveri. Hänen kanssa teimme yhdessä monta jännittävää eräretkeä, kesällä että talvella.

Airin lähtö viimeiselle tunturille oli meille monelle yllätys. Suuren saattojoukon mukana saatoimme hänet lepoon Tampereella 28.10. Laskimme myös Tunturiladun kukat Pomppe, Kirsti ja Brita.

Airi, jäimme kaipaamaan Sinua

Brita

Luontopolun oikeat vastaukset

Tehtävä 1.
a) Värriön, Kemijoki Perämereen, Tuntsajoki Kuolan vuonoon, Nuorttijoki Vienanlahteen.
Tehtävä 2.
a) Angeli
Tehtävä 3.
a) Kermit ja kuljut ovat keidassoiden osia, kermit ovat matalien mättäiden muodostelmia, kuljut niiden välissä olevia avoimen märkiä osia.
Tehtävä 4.
d) Tavin, (25–30 vrk:n kuluttua)
Tehtävä 5.
a) Uusikaarlepyy (sika ja pyy)
Tehtävä 6.
a) Ilmansuuntia (NE = koillinen SE = kaakko eli Pohjois-itä ja Etelä-itä)
Tehtävä 7.
b) Kivinilkka
Tehtävä 8.
c) Skaidi
Tehtävä 9.
a) Ravun loinen
Tehtävä 10.
c) Pelkosenniemen kunnassa
Tehtävä 11.
a) Ruskeat tai tumman punaruskea
Tehtävä 12. c) Suutari (Seppä- karvari-suutari ovat kovakuoriaisia, suutari on myöskin kala)



Sarmin sharmikas ruskamatka

Syyskuun pimeässä yössä me kolme vihttan flikkaa hyppelimme lämpimiksemme Jepuan tienhaarassa odotellen bussia 'Turuust' Puolenyön jälkeen se tuli täynnä mahdottoman iloisia latulaisia. Tunnelma otti heti omakseen – joku hieroi Eilan palelevat jalat lämpimiksi ja kaikki tutut – tulivat halatuiksi. Anna-Liisa ja Eila olivat ennenkin olleet mukana, minä uutena ensin vähän katselin – oli kasvotuttuja – tunturissa tavattuja. Oltiin matkalla Login ruskaviikolle Susi-Talakselle.

Kuljettajamme Aki ajoi halki ja poikki Suomen meidän muiden joskus nukkuessa ja torkkuessa. Vain Marja hieroi joskus unisesti kuljettajamme niskaa (morsiamen oikeudella).

Lemmenjoella söimme tukevan aamiaislounaan ja jätettiin vaeltajia oman onnensa sepiksi. Takaisin tulomatkalla kuulimme heidän olleen mahdottoman hyviä seppiä.

Rajajooseppi ei lie ennen nähnyt iloisempaa 'mustalaisleiriä, kuin Aimo joukkonsa kanssa lähti kohti Kiilopäätä.

Väki väheni ja häipyi tunturiin, kuten tunturilatulaiset yleensä tekevät. Ajattelin ettei meitä jää Talakselle muita kuin me vihttalaiset. Jäihän sinne sitten pieni joukko.

Katsellessani karttaa I:100000 ajattelin että mihin ihmeen korpeen ja soille olen lähtenyt, vaikka ennenkäyneet vakuuttelivat siellä "olevan hienoa". Unelmani tunteesta "olen tunturissa" ja huikaisevasta näystä äärettömyyteen näytti kutistuvan pelkkään sekalaiseen korpeen, joka oli täynnä autoteitä ja soita.

Aki rytyytteli viimeiset kilometrit bussilla ja sitten rinkka selkään ja metsään. Mieli vähäsen masentuneena lähdin rämpimään pientä polkua noin kolme kilometriä, joku sanoi.

Polku jatkui ja jatkui – pienet kirkkaat järvet alkoivat kummasti kiehtoa. Valkeat hiekkarannat – syksyn tuoksuinen metsä.

Kale istui järven rannalla saappaat vedessä, saimme heittää rinkan pois muita odotellessa ja ihailla valkeaa kovaa hiekkarantaa. Ja taas polku jatkui aina vain. Kunnes, siinä se oli.

Punainen tupa männikössä.

Ilta-auringon varjot leikkivät sen seinillä suurten honkain hiljaa keinuessa tuulessa. Koko rakennus ja paikka huokui hiljaista rauhaa. Pienet järvet ja saunaranta, rinnassa sykähti.

Saunoimme tulosaunan, useimmat uskaltautuivat kylmään järveenkin ja iltateen jälkeen uni maittoi.

Aamulla katselin vielä karttaa ja maastoa, enkä saanut niitä oikein sopimaan tajuntaani, kunnes Kale komensi meidät retkelle Sarmitunturiin.

Jopas aukeni näkymät. Sinisessä horisontissa siinsivät naapurienkin tunturit ja kaukaiset järvet. Lähimaisema kylpi ruskan väreissä ja nuo pienet järvet kuin siniset silmät tunturin ja metsien siimeksessä.

Patikoimme pitkän päivän. Maistelin minulle outoja nimiä omakseni – Sarmitunturi – Akalauttapää – Nilijärvet se alin ylin – Kampajärvi – Morosta Asentolammet Poropirtti.

Etsittiin Kalen lupaamia suovahveroita ja niiden maastoväristä huolimatta löydettiinkin, olivat herkullisia.

Ilalla keittokatoksessa olikin aika hulina. Eilalla kiehui ainakin viisi kattilaa ja pannua ja jos joku lähestyi katosta sai heti kuumaa vettä valmiina että räätit sekaan vaan ja syömään.

Eki ja Kale aamuvirkkuina aloittavat aikaisin. Kalella oli jo kahvi odottamassa unikekoja aamuisin. Näytti nuo leirityöt pojilta sujuvan ilman suurempia ponnisteluja.

Marja oli päättänyt selviytyä pelkällä suklaalla koko viikon ja solakoitua lisäksi, kuinkahan kävi? Lapset saivat ainakin tarhatädiltään hienoja tulisia, löytyi oikea naavaakin ja poronsarvet ja paljon jänniä juttuja tunturissa asuvista maahisista ja karhuista.

Pitkät, koko päivän kestävät retket saivat jo kartankin sopimaan maastoon tai toisinpäin.

Yöretkelle Asentolammille meitä uskaltautui kolmen porukka aamulla aikaisin matkaan teltta ja makuupussit ja paljon ruokaa. Äkkiä teltta pystyyn ja sitten läksimme Akalauttapäälle ruskaa ihailemaan. Ruska olikin parhaimmillaan Pahakurun rinteissä kun neliveto päällä kiipesimme ylös.

Pihlajat paloivat punaisina ja koivut täynnä kultaa tummaa havuseinää vasten. Rinteessä ruohokanukka ja mustikka hehkuivat violetin eri sävyissä. Ja siinä oli taas maisema, jota kannatti tulla katsomaan kauempaakin. Tunturit ja järvet siinsivät kaukana kuin valtameren maningit niin kauas kuin silmä kantoi. Se on näky, johon ei koskaan kyllästy ja joka palaa uniin vielä kotonakin.

Ilta nuotiolla kahden pienen järven välissä hiekkakumpareella kahvipannu kiehui nuotion loisteessa ja Kale taikoi herkullisia graavikalavoileipiä jostain yllätykseksi. Istuimme hiljaa, puhelimme – ilta pimeni, taivaalle nousi kuu kuvastuen järven pintaan. Nuotio lämmitti. Erämaa, tuli ja vesi se lumoaa yhä uudestaan.

Olimme kuulleet karhujen liikkuvan näillä main ja telttaan mennessäni huomasin ajattelevani kuinka häiriintynyt karhu hyökkää kostamaan. Istuuko se kuin kiltti koira varovasti ensin nuuhkimaan telttaa, vai ryntääkö se päin nukkuvien telttaa koko voimallaan vai huitaiseeko se kerran tassullaan... hei Kale, missä sulla on se kirves??

Ei tullut karhu, vaan hieno aamu. Kalella oli taas kahvi valmiina ja iloinen nuotio meidän kömpiessä teltasta.

Tallustelimme perätysten kohti koti-Talasta ja jossain ennen Poropirttiä meille vislattiin. Pantiin ensin Ekin tilille, mutta ei miestä näkynyt. Kale aikoi lähteä etsimään ja Eila otti jalat alleen, hetken mentiin aika ovaa ja sitten jäätiin kuuntelemaan. Ei tullut Ekiä eikä karhua, oli joku noita maahisia.

Samoilimme ja siivoilimme toisten kulkijoiden jälkiä. Olipa joku perhe jättänyt vauvansa vaippojakin pitkin rantoja ja noita purkkeja piiloteltiin joka nuotiopaikan lähellä.

Mahtava soppa, jonka keitimme ja jota Kale kaipaili vielä myöhemminkin, saisi terveysprofessorin hiukset pystyyn:

Ensin järvestä raikasta vettä, mitä nyt vähän roskia jäi koristeeksi sinne yrttilihapussi ja läskiä vuoleskeltiin sian sivusta joukkoon sitten iso sipuli, kolme annosta muusia ja kaksi annosta katkarapukeittoa. Sitten sekoiteltiin ja hämmenneltiin, jopa tuli hyvät tuoksut.

"Kotona" Anna-Liisa ja Sirkka-Liisa olivat kiipeilleet Sarmille ja osanneet hyvin vaikka olisivat mielellään menneet toiseen suuntaan kuin kompassi näytti ja nämä Liisat kulkiessaan jättivät meille viestin valkoiseen santaan, josta luimme sen palatessamme. Pian viikko vierähti, eikä varmasti viimeinen, niin tuo koskematon erämaa ottaa kulkijan.

Viimeinen iltanuotio syttyy täydenkuun alla. Sirius loistaa kuin taivaan jalokivi ja metsä seisoo hiljaa. Vene lipuu järvellä kuin aavelaiva kuunsiltaa ja revontulikynttilät syttyvät taivaalle. Nuotio kuvastuu järven pintaan tumma, hiljainen metsä takana. Luonto järjesti meille järkyttävän kauniin, mieliinpainuvan illan – sen jäähyväiset.

Uni ei tullut silmiin, mieli palasi takaisin järvelle ja erämaahan. Se kutsuu ja houkuttelee ja palaan vielä- varmasti.

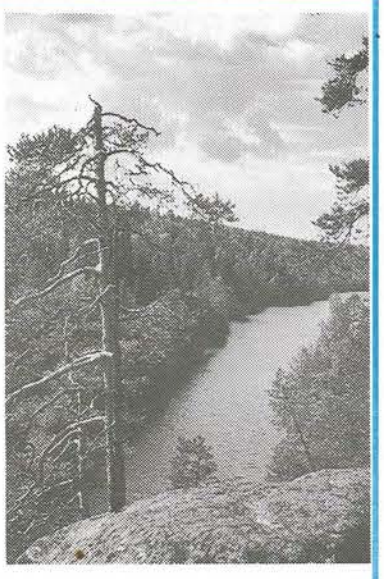
Kiitos Logilaiset
Pirkko.

KOKOUSKUTSU

Tunturilatu ry:n kevätkokous pidetään 5.5.1990 klo 13.00 alkaen Tampereen Kirjastotalo Metsossa, Pirkankatu 2. Esillä yhdistyksen sääntöjen kevätkokoukselle määräämät asiat.

Helsingissä 12.1.1990
Johtokunta

Kolmen koparan JUOVATUS Haukkamaalla 5.–6.5.1990



Monipuolisessa retkeilytapahtumassa tutustutaan Haukkamaan luontoon sekä Helvetinjärven kansallispuistoon. Juovatus tapahtuu 2–4 hengen ryhmissä, jotka omatoimisesti vaeltavat n. 15 km:n matkan ja suorittavat rasteilla tunturiretkeilyyn liittyviä tehtäviä. Varusteet: Teltta yöpymiseen, keitin ryhmälle, puukot jokaiselle, kompassit jokaiselle ja muut asianmukainen retkeilyvarustus yhdeksi vuorokaudeksi.

Ruoveden Haukkamaalle siirrytään Tunturiladun kevätkokouksen jälkeen lauantaina 5.5. Päätössaunominen on sunnuntaina 6.5. klo 14.00–17.00. Tiedustelut: Matti Rekola puh. 931–652564 ja Terttu Civill puh. 931–110077.

Tervetuloa juovattamaan Haukkamaalle!

Tunturiladun eräretkeilytoimikunta

Ilmoitus

Kustavin linturetki järjestetään 19.5.1990. Lähtö Kustavista aamulla ja paluu illalla. Omat eväät ja lämmintä vaatetta. Teemme koko päivän kierroksen Kustavin ja Brändön saaristoon, joka keväällä on todella upea. Retken hinta (=venevuokra) on 70 mk/lähtö. Ilmoittautumiset 30.4.1990 mennessä Antti Karlinille (os. Kalevantie 15 A 22, 23500 Uusikaupunki, puh. 922–24040 (k).

KIITOS

Sydämellinen kiitos väärteille Tunturiladun rääthyssä, muistaessanne minua ollessani sairaalassa. Varsinkin siitä ilahduttavasta postista Tunturiladun kesäpäiviltä Kangasalta.

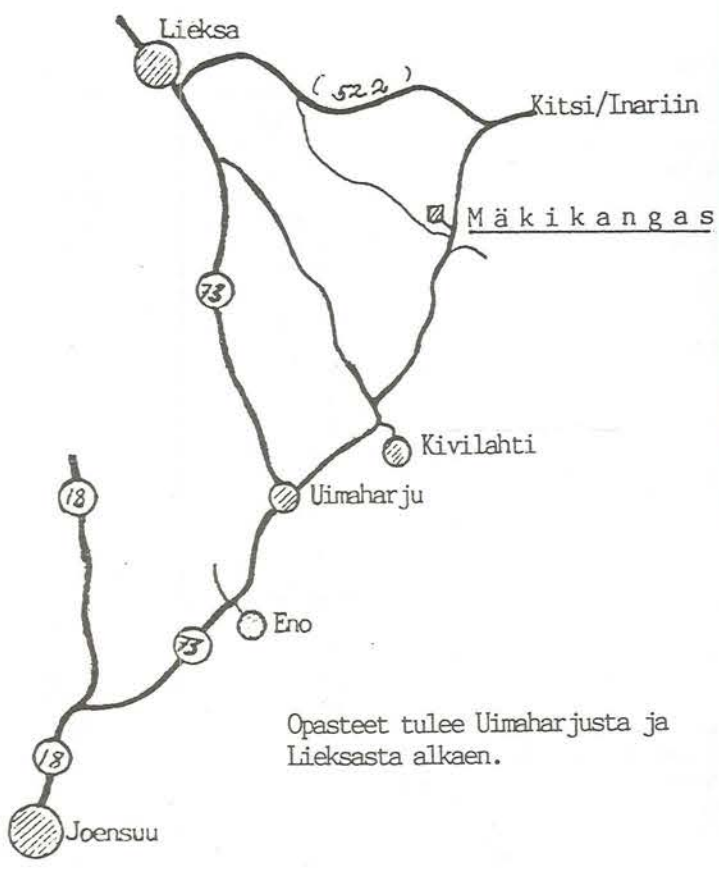
ARVO ANIVUO

Tunturiladun Kesäpäivät Lieksassa 18.–19.8.1990

Tunturiladun kesäpäivät pidetään Lieksassa, Pielisen Ladun Mäkikankaan kämpällä 18.–19.8.90
Lauantaina:
- avajaiset klo 12.00
- luontopolku ym eräaiheista ohjelmaa
- saunominen ja illanvietto

Sunnuntaina:
- Suomun kierto klo 8.00 jonka jälkeen mahdollisuus saunomiseen.

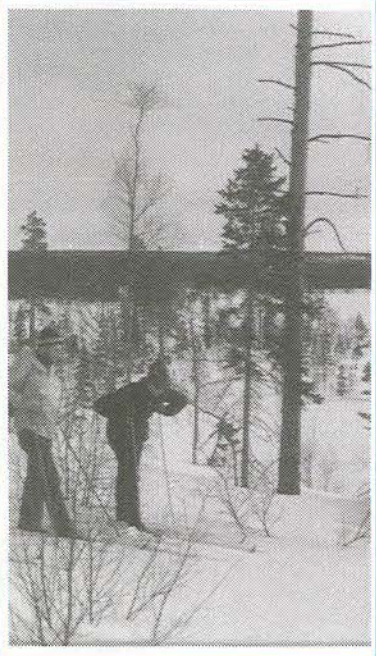
Telttamajoitus omissa teltoissa.
Mahdollisuus ruokailuun, pääkokkina Jorkku.
Erämaamaksu 40.- johon sisältyy tulokahvi, saunomiset ja Suomunkierron kahvi.
Paikalle voi saapua jo perjantaina klo 16 jälkeen.
Ennakkoilmoittautumiset 12.8.90 mennessä: Keijo Leppänen p.k. 973–79898 ja Niilo Siponen p.k. 976–72028.
Kesäpäivien järjestäjänä toimii Kumpe.
Tervetuloa Susirajalle Lieksaan.



Opasteet tulee Uimaharjusta ja Lieksasta alkaen.

Ulkotammion retki kesäkuun 1. viikonloppu

Ilmoittautumiset 5.5.1990 mennessä: Marja Hurtta p. 952–88797. 80 ensiksi ilmoittautunutta mahtuu mukaan.



Tunturilatulehden aineistopäivät vuonna 1990

Nr: 2 3.5.90
Nr: 3 23.8.90

Aineiston seuraavaan Tunturilatu-lehteen tulee siis olla perillä 3.5.90 osoitteessa: Uolevi Mättö, Erkylänkatu 21 as 4, 05820 Hyvinkää.

TOIMINTAMUISTIO

Koulutustilaisuus kerhojen toimihenkilöille 10.3.90 Tampereella Hotelli Tampereessa, Hämeenk. 1. (rautatieasemaa vastapäätä) Tilaisuus alkaa klo 13 ja päättyy n. 18.30.

Ahvenanmaan jäähiihto 9.–13.3. Login järjestämänä. Yhteyshenkilöt: Kalevi Kanerva p. 921–321571 ja Pekka Kallio p. 921–889019.

Kavtsin kerhoviikko Susi-Talaksella 31.3.–7.4. Yhteyshenkilö Jorma Alapuranen p. 8055001.

Login kerhoviikko Susi-Kiisalla 31.3.–7.4. Yhteyshenkilö Erkki Jauhiainen p. 921–819592.

Tunturiladun kevätkokous 5.5.1990 Tampereella Kirjastotalo Metsossa, Pirkankatu 2 alkaen klo 13.00. Kokouksen jälkeen siirrytään retkivarusteissa tutustumaan Haukkamaan luontoon ja Helvetinjärven kansallispuistoon.

Kustavin linturetki 19.5. Yhteyshenkilö Antti Karlin p. 922–24040.

Ulkotammion retki kesäkuun 1. viikonloppu. Ilmoittautumiset 5.5. mennessä Marja Hurtalle p. 952–88797. 80 ensiksi ilmoittautunutta mahtuu mukaan.

Kaivon tekotalkoot Susikyrössä 9.–16.6. ja samalla polttopuiden kaatotalkoot.

Susi-Talaksen kämpän korjaustalkoot 21.–28.7. Talkoiden yhteyshenkilö Pekka Huttunen p. 958–21247.

Tsietsalaisten retki Jotunheimille 4.–18.8. Yhteyshenkilö Pentti Vainio p. k. 977–16283.

Tunturiladun kesäpäivät Lieksassa 18.–19.8. Yhteyshenkilöt: Keijo Leppänen p. 973–79898 ja Niilo Siponen p. 976–72028.

Susivaatimukset täyttävä ruskavaellus viikolla 36. Yhteyshenkilö Raili Partanen p. 971–224427.

Njaelljen ja Ovtsin kerhoviikko Susi-Talaksella 1.–8.9. Yhteyshenkilöt: Esko Aalto p. 972–13032 ja Sakari Jarva p. 941–251632.

Syksyllä syyskokous ja susiaiset myöhemmin ilmoitettavassa paikassa.

Johtokunnan seuraavat kokoukset ovat: 16.2.90 ja 16.3.90.

RUSKAVAELLUS viikolla 36

Tunturilatu järjestää susivaatimukset tyttävän vaelluksen viikolla 36. Vetäjänä toimii Raili Partanen Tsietsasta, häneltä tarkemmat tiedot os. Taivaanpankontie 21 D 36, 70200 Kuopio p.k. 971–224427.

Eräretkeilytoimikunnan kuulumisia

Vuoden verran koossa ollut toimikunta on kokoontunut 6 kertaa. Suunnitelmia retkeilyllisen toiminnan varalta on TL:n johtokunnalle esitetty ja joitakin niistä jo toteutettu.

Näkyvinä tähän mennessä uusien ja vanhojen tuulien tuominen TL:n tapahtumiin ja joulukuinen kaamosvaellus.

Seuraavaksi toivomme saavamme valmiiksi julkaisun, Eräretkeilyn perustietoja. Se alkaa olla "oikoluku" vaiheessa, mutta työtä sen saamiseksi monistukseen vielä on. Seuraavassa lehdessä tarkempia tietoja ilmestymisestä, tilaamisesta ja hinnasta.

Kevätkokouksen jälkeen on suunniteltu retki Haukkamaalle, Helvetinjärven kansallispuistoon. Ohjelmassa mm. juovvatus.

Näiden lisäksi on monta hyvää ajatusta ja asiaa tullut esiin. Niiden kehittelyä jatketaan.

Onnellista ja Retkeilyllistä Vuotta 1990 kaikille Tunturilatulaisille.

Tunturilatu kaipaa varastotilaa

Tunturiladulle on vuosien varrella kertynyt kymmeniä mappeja ja muuta materialiaa, joka tällä hetkellä on useiden henkilöiden hallussa (kirjahyllyissä, sänkyjen alla, varastoissa jne). Johtokunta on jo muutaman vuoden ajan etsinyt säilytystilaa akselilta Helsinki – Hyvinkää. Tarve lienee noin 20 hyllytmetriä ja muutama neliö lattia-alaa. Joten jos Sinulla on tiedossa sopiva paikka, ilmoita siitä johtokunnalle.

Kadotettu

Kuka korjasi parempaan talteen viime susiaisissa Toposen pihamaalta arpajaisten- susilounaan aikoihin KOP:n muovikassin joka sisälsi vähän eväitä, kaksi kuksaa ja nahkaisen kahvipussin. Näitä kaipaa takaisin, (ei eväitä)
Esko Aalto
Ukkokuja 1 A 2
78500 Varkaus
puh. 972–13032